

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona,
Egy hónap 2 korona

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona,
Egy hónap 2-k. 40-f.

HÍRLETÉSEK:

Ahhoz, hogy a lapot megkapja, a postai díjat is meg kell fizetni.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesül.
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 872.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, április 8.

Ujra bombáztuk Belgrádot Orsova lövetéséért.

Budapest, április 7. (Hivatalos.) Kárpáti arcvonalon tovább folynak a harcok, Laborcvölgyétől keletre fekvő Mavfan magaslatokon foglyul ejtett oroszok száma további kilencszázharminc emberrel növekedett. Ezen harcokban kettő ágyut és hét géppuskát, továbbá nagymennyiségű hadiszert, közte ötezernél több fegyvert zsákmányoltunk.

Délkelet-Galiciában csak helyenkinti tüzérségi harc volt.

Nyugat-Galiciában és Oroszlengyelországban nincs változás.

Déli hadszíntéren Orsova nyílt városnak április 6-án történt újabb lövetését Belgrád rövid ideig tartó bombázásával viszonyítottuk. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Minden támadást visszavernek a németek.

Berlin, április 7. A nagy tóhadiszállítás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Aitalunk tegnapelőtt megszállott Drie-grachteni majorokat, amelyeket az ellenség legnehezebb tüzérsége és aknavető tüzelése lövöldözött, tegnap este ez okból feladtuk.

Argonneokban egy támadás vadászaink tüzeiben összeomlott.

Verduntól északkeletre egy francia előretörés csak előállításainkig jutott. Verduntól keletre és délkeletre ellenséges támadások egész sora rendkívül súlyos veszteségek mellett meghiusult.

Combrezi magaslaton tüzelésünk megsemmisített két francia zászlóaljot. Ailly mellett csapataink ellentámadást intéztek és ellenséget régi állásaiba visszavetettek. Apremontnál sem ért sikert el az ellenség és nagy veszteséget szenvedett, a melyeknek sokaságát még növeli, hogy franciák saját lövészárkaikban elesetteket is állásaink arcvonalára elé dobják.

Bois de Pretre nyugati szélén egyik zászlóaljunk szuronyharcban visszavetette tizenharmadik francia ezred jelentékeny erőit.

Hartmannswellerkopfon tegnap délután óta erős hóvihardacára harc folyik.

Keleti hadszíntér:

Orosz területre Hodrzejovo felé való előretörés alkalmánál 30 kilométernyire Memettől délkeletre lovasságunk megsemmisített egy orosz zászlóaljot, amelyből egy parancsnokot, 6 tisztet 360 tónyi legénységet elfogtunk, 120 embert megöltünk és 150-et súlyosan megsebesítettünk. Egy másik orosz zászlóaljot, a mely ellenségnek segítségére sietett, visszavertünk. Mi 6 halottat veszítettünk.

Kalvariától keletre állásaink ellen intézett orosz támadásokat visszavertük. Egyébként arcvonalon semmi lényeges nem történt. Legtöbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A vidék erősítése.

Arad, április 7.

Bankigazgatók, takarékpénztári vezetők a pénzügyminiszter összehívására tanácskozássra ülnek össze. Háboru idején, fegyverzaj közepette tartják ezt a konferenciát, de a tárgya már a béke idejének előkészítése. A kormány a pénzügyintézetek megerősítésére új intézményt teremt, amelynek tekintélyes tőkéje nemcsak abban nyújt segítséget, hogy a háborúval járó gazdasági károk és veszteségek a pénzügyintézetek sorsát és ezáltal az érdekkörükhöz tartozó gazdasági existenciákat ne érintsék, de egyúttal lehetővé akarja tenni, hogy később, a béke szép jövőjében a bankok megerősödjenek és megszilárduljon irányukban a bizalom, a közönségnek bizalma.

A holnapi értekezletet megelőző vitákban az a helyes és komoly álláspont jutott kifejezésre, hogy az alakítandó Pénzügyintézeti Központ mindenekelőtt, sőt egyes-egyedül a vidéki pénzügyintézetek érdekeit szolgáló intézmény legyen. A főváros nagy bankjainak, a hatalmas központoknak bizonyára nincs szükségük az állami segítségre. Egyébként a mi haszon eddig az állam különböző pénzügyeinnek ellátása, bankszolgálatára terén jutott, az mind ezeket a nagy pénzügyintézeteket illette. A vidék azonban maga nagy összeget képviselő, de igen sok, kisebb-nagyobb intézet között megosztott tőkéjével egész a maga erejére volt utalva. Hallottunk olyan panaszokat, hogy a fővárosi nagybankok a vidéki intézeteknek nemcsak hogy jóindulatu pártolói nem voltak, de érdekeiket igen gyakran ezek rovására, kárára érvényesítették. A legnehezebb időkben vártatlanul felmondták vagy megvonták a hitelleket, e mellett pedig tervszerűen dolgoztak azon, hogy a vidéki betétek

lehetőleg minél nagyobb folyamban a fővárosi nagy bankok medencéibe ömöljenek.

A hálás elismerésben, a melylyel a vidék pénzügyi körei Teleszky János pénzügyminiszter nagyszerű és idején jött tervét fogadják, az az aggodalom huzódik még, hogy a Pénzügyintézeti Központban is a fővárosi nagybankok túlsúlya fog érvényesülni és hogy annak működését is inkább a nagybankok érdeke fogja kormányozni, mint a vidéki pénzügyintézeteké. Ezt az aggodalmat idején el kell oszlatni. Bizonyára jogos álláspont, hogy a Pénzügyintézeti Központ, a melyet a vidék pénzügyi élete számára teremtenek, úgy működjék, a hogy ezt a vidék érdekei kívánják, s ne csak akkor terjessze ki a vidékre működését, a mikor a fővárosi kölcsönt nyújtó intézetek onnét elhuzódnak, hanem minden időben megbízható, jóindulatu és kellő eszközökkel rendelkező hitel-adhatója legyen a vidéknek.

A betéteknek az a hatalmas összege, a melylyel a vidéki pénzügyintézetek kezelnek és kölcsöneiknek rendkívüli aránya eléggé jellemzi, hogy a pénzügyintézetek helyzetétől, fejlődésétől, működésük irányától, a vidék egész gazdasági életének alakulása függ. A kormány igen üdvös, előre látó munkát végez, a mikor a jövő előkészítésében ezt a feladatot soron kívül veszi elő, és a mikor ép a pénzügyintézetek érdekében lépteti életbe a revíziót, a mely a közönség megnyugvását és bizalmát teljesen megújítja. De a milyen fontos ez a munka, annyira jól és alaposan kell azt elvégezni. Es remélhető, hogy a pénzügyminiszter, a mikor a vidéknek nagyszámú egybeseregülő pénzügyintézeteket megvizsgálja, módot

fog találni az eddigi aggályok elhárítására, s annak biztosítására, hogy a Pénzügyi Központ az eddig, sajnos, sok tekintetben elhanyagolt vidéknek lesz gazdasági áldásává, a mely segítségére lesz a vidéki pénzügyintézeteknek abban, hogy a háboru bevégeztével szerte az országban az egészséges föllendülés irányait egyen- gessék és az ujjíteremtő munkában minél hathatósabb részt vegyenek.

Az „Emden III.”

Megszöktek a singaporei forradalomban az Emden fogságban levő matrózai.)

Tavirai tudósítás.

Hága, április 7.

Az angol lapok még mindig sokat foglal- koznak azzal a zendüléssel, amely Singapore- ban dühöngött. A Holland-Indiáról érkezett újságok most érdekes részleteket közölnek arról, hogy milyen magatartást tanúsítottak a véres lázadás alkalmával a Singaporeban inter- nált németek.

Mint ismeretes, a felkelő benszülött osa- patok lelőtték a Tuling-kaszárnya angol őrségét és benyomultak a kaszárnyába, amelyben a né- met foglyok voltak internálva. Kijelentették nekik, hogy ismét szabadok és felkérték őket, hogy velük együtt harcoljanak. Semmi sem bi- zonyítja jobban azt a loyaltást, amelylyel a németek még Angliával szemben is viselked- nek, mint az a tény, hogy a foglyok nagy része nem használta föl a szabadságot. Ebben nagy része volt Kilián dr.-nak, a Német Ázsiai Bank singaporei fiókja vezetőjének, aki vissza- tartotta honfitársait a kalandos vállalkozástól.

Természetes, hogy az ilyen nagy tömegben akadt egy kisebb csoport, a mely felhasználta a kínálkozó alkalmat a szabadulásra. A híres Emden cirkáló angol fogságba esett legeny- ségéből kilenc ember és még nyolc más né- met, többnyire tengerész, csatlakozott a sik- hekhez és a város környékén elrejtőzött. Az indiai kormány fejenként ötszáz dollár ju- talmat tűzött ki a német szökevények kézre- kerítésére.

Az Emden-legénység további sorsáról már némi részletek érkeztek. Hajóra tettek szert, amelyet elkészítettek Emden III-nak és a ten- gerre szálltak. Eljutottak a Kariman-szigetek egyikére, Balira és onnan Bangka felé, Szu- matravai szemből menekültek. További sorsuk ismeretlen. Aki azonban tudja, hogy milyen rettenetesen bátoraság és acélos akarat rejtő- zik ezekben a matrózokban, nincs kétségben arról, hogy az Emden III-ról még hallani fo- gunk valami hősi események révén. Ismeretes, hogy az Emden legénységének az a része, amely Muck kapitánnyal a Kokos szigeten partraszállt, egy szakmányolt angol vitorlás- sal az Emden II-vel jutott el Arabia partjaira.

Egy osztrák-magyar fogoly me- nekülése.

Batavia, április 7. A singaporei zendülés alkalmával a föllázadt benszülött katonák be- hatoltak a helyőrségi kórházba s az ott lévő nyolc angol tisztet fölkoncolták. Egy osztrák, vagy magyar alattvaló, Heckmeier, a singa- porei hangversenycsarnok tulajdonosa szintén ott feküdt betegen. Őt természetesen nem bán- tották, hanem magukkal hurcolták. Heckmeier később csatlakozott azokhoz a német Emden- legénységhez és velük együtt hajón elme- nekült.

Tizenhárom indiai fejedelem az angolok ellen.

Konstantinápoly, április 7. A Tanin je- lenti: Ide érkező teljesen megbízható hírek szerint tizenhárom északindiai fejedelem szö- vetkezett az afgánokkal, hogy az angol urá- lom ellen fegyveres ellentállást fognak ki- fejteni.

Királyi kegyelem Mágnás Elza gyilkosainak

(Kóbori Rózi és Nick Gusztáv halálbün- tetését életfogytig tartó fegyházra vál- toztatta az uralkodó.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, április 7.

A budapesti büntető törvényszéken ma reggel kilenc órakor hirdették ki Mágnás Elza gyilkosai, Kóbori Rózi és Nick Gusztáv előtt a Kuria halálos ítéletét és ugyanakkor felol- vasták a király elhatározását, amellyel megke- gyelmezett a két rablógyilkosnak.

A hirdetésre Kóbori Rózit a márianosz- trai fegyházból egy börtönőrmeister hozta fel ma reggel Budapestre, míg Nicket a gyűjtő- fogházból állították elő a törvényszékre. Reg- gel háromnegyed kilenckor Kóbori Rózit fel- kísérték az első emeleten levő I. számú tár- gyalóterembe. Kóborit a másfél évi fogság nem viselte meg. Arca teltebb és nyoma sincs ár- cán az átviharzott életnek. Szürke szoknya, világos pettyes bluz, sötétkék kötény és szürke, nagybabos kendő volt rajta. A folyosón a ra- bot csak kevesen vették észre s Kóbori kívánc- sian nézett körül a törvényszék épületében. Kevéssel utána a szemközti folyosóról egy bört- önőr és egy népfőiskolai elővezette Nick Gusztávot. Nick halálsápadt volt. Darócruhában jött az ítélet hirdetésre, frissen megurotválkozva és látszólag nyugodtan ment végig a fo- lyosón.

Kilenc óra után tíz perccel bevonult a bi- róság a tárgyalóterembe, amelybe beeresztették a közönséget is. Több ügyvéd, katonatiszt és egy-két nő volt a teremben. A bíróság tagjai voltak: Baloghy György dr., a törvényszék elnöke, Auer Károly dr. és Nagy Béla törvény- széki bírák, Popovics királyi ügyész, míg a vé- dői pulpituson Weisz Odón dr. és Fekete Károly dr. ügyvédek foglaltak helyet. Ugyanakkor be- vezették a terembe Kóborit és Nicket. Még le- sem ülhettek a vadiottak padjára, máris fel- emelkedett az elnök és Nickhez fordulva, meg- szólalt:

— Gyilkosság és rablás büntetésével vádolt Kóbori Róza és Nick Gusztáv ügyében ki fo- gom hirdetni az esküdtszék ítéletét. Nick, em- lékszik-e, hogy magát az esküdtszék életfogy- tig tartó fegyházra ítélte?

— Igen, — feleli halkán Nick.

— És maga, Kóbori, emlékszik-e, hogy ugyanezen büncselekmény miatt magát kötél általi halállal sújtotta a bíróság?

Alig halhatóan válaszolja Kóbori, hogy emlékszik rá. Az elnök most már a Kuria íté- letét ismerteti, kihirdetvén a vádlottak előtt, hogy a Kuria a védelem részéről bejelentett semmisségi panaszokat elutasította, ellenben a királyi ügyész részéről bejelentett semmisségi panaszokat helyesnek találta s ezért Nicket a Btk. 278. §-a alapján gyilkosság büntetésében és a 344. §-a alapján rablás büntetésében mondta ki bűnösnek, Kóborit a Btk. 70. §-a alapján mint tettestársat és ezért összbüntetésül a 278., 289. és 344. §-ok alapján mindkettőt kötél ál- tati halálra ítélte.

— Megértette, Nick Gusztáv. Maga is Kó- bori? — kérdezi az elnök és nyomban utána felolvassa a királyi kegyelmi iratát. A teremben levők felállanak helyeikről és néma csendben olvassa az elnök:

— A m. kir. igazságügyminiszter urnak 1915. március 25-én kelt átirata szerint ő osz- szári és apostoli királyi Felsője március

18-án kelt legfelsőbb elhatározásával a Kó- bori Rózára és Nick Gusztávra mért halál- büntetést kegyelemben elengedi és megengedni méltóztatott, hogy mindkettőjük büntetése élet- fogytiglani fegyházbüntetésre változtassék át. Ő felsége tekintettel a mellékkörülményekre mindkettőjükre nézve a tíz évi hivatalvesztést és polgári jogaiknak tíz évre való felfüggesz- tését rendelte el.

Az elnök ezután a két megkegyelmezett- hez intési a következő szavakat:

— Megértették, a király legmagasabb in- tézkedésével kegyelmet adott maguknak! Ad- janak hálát a Mindenhatónak, hogy ilyen súlyos büntetés helyett, bár szintén súlyos büntetéssel, megmenekültek a halálbüntetéstől. Igyekezzenek munkásságukkal és erkölcsi ja- vulásukkal megérdemelni ő Felsője kegyelmét, hogy az a társadalom, amely ime, örökre ki- közösítette magukat sorából, még megengeszt- elődjék maguk iránt. Atadom magukat a ki- rályi ügyész urnak.

Popovics ügyész a bíróságtól megállapi- tani kérte, hogy mikor kezdődik az élet- fogytiglani fegyház időpontja, az elnök azonban megmagyarázta, hogy a bünvádi per- rendtartás az életfogytig tartó fegyháznál a büntetés kezdetének időpontja iránt nem ren- delkezik.

A bíróság már kifelé indult a teremből, amikor Kóbori Rózi, aki a kegyelem kihir- detése alatt nyugodtan viselkedett, az elnök- nek mondani akart valamit. Baloghy kuriai bíró azonban az ügyészhez utasította. Kóbori most már védőjét, Weisz Odón dr. ügyvédet szólította meg:

— Kérem, nagyságos ur, tessék intézkedni, hogy kihallgassák azt a három kulcsárt és négy fegyencnőt, akik tudnak 1914. június 9-én írt tizenhármas leveleimről. Én beszéltem a rendőrségen is erről...

— Micsoda levelekről beszél maga, — kérdezte a védő.

— Azt majd a szakértő urak fogják meg- mondani. Amikor legjobban kellett volna ne- kem az ügyvéd ur, akkor engem Nosztrára vittek, elhurcoltak innen...

Az összefüggés nélküli, értelmetlen be- szédet megunt az ügyvéd is és rászólt Kóborira:

— Ne törődjék most ezzel, inkább adjon hálát a jószágos istennek, hogy magát meg- mentette a haláltól. Adjon hálát, hogy meg- szabadult a kötélről.

— Igen, igen, én halás vagyok — vála- szolta resignáltan Kóbori Rózi — de azért a leveleim, a tizenhármas levél. Hiszen tudom, hogy az isten mentett meg a haláltól.

Kóbori Rózi ismét a leveleiről, a fegyenc- nők kihallgatásáról kezdett beszélni, de ezt már megsokalta az ügyvéd is és az ügyész elé küldte a rabnőt. Nick Gusztávnak semmi ké- relme nem volt. A két rabot ma délben el- szállították a törvényszék fegyházából. Kóbori büntetését Mária-Nosztrán fogja elszervezni, Nicket pedig egyelőre a gyűjtőfegyházba zárják el, ahonnan elszállítják Illavára.

Az ARADI KOZLONY telefonszámjai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 337
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — — 151

Győzelmes harcok a Dnyeszternél.

— Elpusztult orosz csapatok. — Chotin bombázása. — A kárpáti harcok színtere. —

Távirati tudósítás.

Budapest—Bécs, április 7.

Győzelmes bukovinai csapataink két orosz gyalogezredet fél lovashadosztályal együtt beleszorítottak a Dnyeszterbe, ahol az oroszok nagyrészt belepusztultak a folyóba. A hír azonban megerősítésre szorul.

Csernovic, április 7. A Zalescyki körül épített orosz erődítések közül a Dnyesztertől délre eső fontosabb pontokat tüzéségünk három napos ágyuzással szétlőtte és csapataink megszállották az elűzött ellenség pozícióit.

Chotint bombázzák csapataink

Bukarest. A Ziu bukovinai tudósítója írja: Az osztrák-magyar csapatok bombázzák Chotin orosz határszéli várost. Az oroszokat üldözve a monarchia csapatai 100 vagon búzát zsákmányoltak.

(Chotin Bukovina legészakkeletibb csucscsánál a határtól néhány kilométerre orosz földön van.)

Nyolc hónap után is feltartjuk az orosz betörést.

Berlin, április 7. *Moraht* őrnagy, a Berliner Tageblatt katonai munkatársa visszatért a kárpáti harcterről és az ott szerzett tapasztalatairól cikksorozatát kezdte a német lapban. A Berliner Tageblatt mai számában jelent meg az első közlemény, amely többek között ezeket mondja:

— Megállapítom azt, a mit a katonai titoktartás megszegése nélkül a Kárpátokban szerzett tapasztalataimból közölhetek. A mit ott láttam, az tökéletesen elegendő arra, hogy bennünk, mint a kettős monarchia szövetségesében megszilárdítsa azt a meggyőződést, hogy szövetségünk hadserege nyolc havi erős küzdelem után is feltétlenül képes feltartóztatni az orosz nekirohanást.

— Tagadhatatlan, hiszen természetes emberi, hogy a borzasztó háboru rendkívüli hosszú tartama miatt mind a két fél hihetetlen szenvedéseket él át, és kétségtelen, hogy ennek a borzasztó háborunak a befejezése csak azoknak a szemében látszik közelebbőnek, a kik javíthatatlan optimisták. Az áldozatok növekszenek, a nélkülözések egyre érezhetőbbek, de ez nem tör meg a mi bajtársainkat. Az ő soraikban bámulatos nagy a harci kedv, a kitartás és az elköteletség, hogy győzni fogunk. A katonák rendíthetetlenek és a vezetőik feltétlenül győzni akarnak. Ezek a siker feltételei és ez a tudat kell hogy bennünk, szövetségünkben is megszilárdítsa a hitet az osztrák-magyar hadsereg végső győzelmében.

A továbbiak során a legnagyobb esodálattal beszél *Moraht* az osztrák-magyar hadseregnek a hadtápvonalakon elébe tornyosuló óriási nehézségek leküzdésében teljesített munkájáról. Leírja, hogy egy hadseregosport főhadiszállásán volt; primitív házacakában székel a parancsnokság, de senki, egyetlen egy arcon sem látott bossúságot, amiért nélkülözniök kell. Mindenki meghozza a háborunak járó áldozatot a legjobb kedvvel, mindenki szívesen lemond minden kényelemtől és mindenki vidáman beszél, a vezérek hangja se nem ideges, se nem mogorva.

Sikereink a Laborc völgyében.

Budapest. Hófer altábornagy jelentette tegnap, hogy ötezernegyven orosz a Laborc völgytől keletre eső magaslatokon, tehát a lupkovi szoros, illetve Virava felé fogtak el csapataink. A leghevesebb orosz támadások színhelye már körülbelül egy hét óta a Laborc völgye, a hol most sikerünk volt. Ez a völgy a melynek legfelső része orosz kézben van, a magyar határon nyílik a Kárpátokból és Homonnáig halad körülbelül hatven kilométer hosszúságban. A völgy meglehetősen szűk és a magaslatok, a melyek négyszáz-hétszáz méternyire emelkednek, meredek falakat alkotnak sok helyen. Az előrenyomulás számára ez nem legőzhető akadály ugyan, még is az alakulatok szabálytalansága és a sűrű erdő, valamint a völgy csekély népessége nem engedi meg a nagyobb csapatok mozgását. A Laborc folyó egyik legfelsőbb mellékfolyócskája, a Virava, a melyet Tótalmádnál fogad magába. A Virava és Laborca között terülnek el azok a magaslatok Virava és Laborcarév községek közelében, a melyeket a hivatalos jelentés sikerei színhelyéül jelölt ki. Itt emelkedik a hatszáznegyven méter magasságú Kobilá-csucs. A terep nagy változatossága ezen a viszonylagosan kis területen a részletharcoknak kedvez rendkívül módon és a kisebb csapatok ha nem is önállóan, de sokszor saját elhatározás alapján működhetnek. Ennek a gyors elhatározásnak és mozgékonyának köszönhető valószínűleg katonáink hősiességét és nagyszerű magatartásán kívül a tekintélyes fogolyszerzést.

Megsebesült orosz hadosztályparancsnok.

Pétervár. A Rjecs írja, hogy *Lischolszki* orosz hadosztályparancsnok a Kárpátokban súlyosan megsebesült.

Az orosz támadások célja.

Bécs. A duklai hágótól nyugatra az oroszok tegnapelőtt délelőtt átlépték a magyar határt és a natár mentén fekvő Cigelka nevű kisközséget megszállták. A múlt heti harcokból azonban tudják már, hogy előrenyomulásuk Bártfa felé teljesen reménytelen. Ezen a ponton tehát nem támadtak, sőt ellenkezőleg, Szemelnye körül elfoglalt állásaikból mi vertük vissza őket. Az ellenség minden erejét most a duklai hágótól délkeletre fekvő pozícióink ellen csoportosította. Az óriási túlerővel szemben tegnapelőtt hajnalban csakugyan kénytelenek voltunk néhány kisközséget kiűriteni. Ezeknek a kisközségeknek a feladása semmi jelentőséggel nem bír. Hadvezetésünk tisztában van az orosz támadás jelentőségével. Nyilvánvaló előtte, hogy miután az oroszok Bártfa felől Eparjest és a kassa-oderbergi vasúti vonalat megközelíteni nem tudják, most kárpáti frontunk balszárnyán előrenyomulva, igyekeznek céljukat: az osztrák-magyar és német erők együttműködésének megtörését elérni. Természetes, hogy az összes intézkedések megtörténtek a terv keresztülvételének megállítására. A harcokhoz legközelebbi vidék polgári lakossága nyugalommal és bizakodva várja a legközelebbi napok eseményeit.

Mit vár Oroszország a békétől.

Kopenhága. A „Politiken” egy pétervári távirat alapján közli a „Rjecs” egyik legutóbbi számának vezércikkét. „A háboru célja” cím alatt azt fejtegeti a lap, hogy ennek a nagy világpusztításnak olyan örökké emlékeztető békekötéssel kell zárulnia, a mely mindörökké kizárja a nemzetek között az összeütközéseket, a vitákat és a fegyveres konfliktusokat. Oroszország nem köt olyan békét, a mely nem adja neki Konstantinápolyt a Márvány-tengerrel és a Dardanellákkal. Oroszországnak szabad kikötőt kell szereznie, hogy elzárja Németországot Ázsiától. E pontokra nézve a szövetségesek még a háboru elején megegyeztek egymással.

Przemysl az orosz uralom alatt.

Milánó, április 7. Petrogradból jelentik: Tegnapelőtt érkezett ide az első távirat Przemyslből, amely szerint a város keveset szenvedett az ostrom következtében. Összevissza csak két ház pusztult el. A kávéházak és üzletek már nyitva vannak.

Likvidálják a zsidó nagybirtokokat Galiciában.

Frankfurt, április 7. A Frankfurter Zeitung jelenti: A Glos Moskvi jelentése szerint Puriskevits belügyminiszteri hivatalnokot, a hasonló nevű dumaképviselő fitesztvérét Galiciába küldték, hogy tanulmányozza az ottani viszonyokat és a tartomány berendezésére megfelelő javaslatokat tegyen. Puriskevits különös figyelmet fordított Galicia agrárviszonyaira és ama véleményének adott kifejezést, hogy ott a parasztbirtokok megnagyobbítandók, ami csakis a zsidókézen levő nagybirtok rovására történhetik meg. Puriskevits javaslata alapján Galiciában már meg is kezdődött a zsidó nagybirtokok likvidálása.

A fogságba került przemysli költő verskötele. Az Országos Hadseregélyző Bizottság kiadásában a jövő héten megjelenik Gyóni (Achim) Géza „Lengyel mezőkön, tábornok mellett” című háborus verskötele, mely a przemysli várórség magyar csapatainak hónapokon keresztül lelkesítő olvasmánya volt. A repülőgépen kikerült egyetlen eredeti példány lehető hű utánzatát a az azóta kirepült költeményeket tartalmazó kötet ára 1 korona a kapható lesz az Orsz. Hadseregélyző Bizottság jelvényirodájában (Országház I. kapu) s a Budapesti Hírlap kiadóhivatalában, (VIII., József-körut 5.) Az előfizetések leggyorsabban eszközölhetők a Budapesti Hírlap R. T. igazgatósága útján (VIII., Rókk Szilárd-u. 4.), melynek nyomdája a kötetet készíti. — Célunk — írja az Országos Hadseregélyző Bizottság — hogy a Przemyslben 10,000 nél több példányban missziót tájécsító kötet, melyből egyes költemények fővárosi és vidéki lapokban megjelenve közérdeklődést keltettek, itthon is elterjedhessen, lelkesítő s jótékony munkát végezhesen. Arra is kiválóan alkalmas az a háborus verskötet, hogy a közönség a csatateren s a kórházakban levő katonáinkat olvasmánnal, szép emlékekkel ajándékozza meg.

Nem kerül entente-zászló a Dardanellákra.

(A Times cikke az ostromról. — A szövetségesek kára.)

Lélektudósítás.

Athén, április 7.

Tenedoszból érkező híradások szerint az entente folytatja ugyan a bombázást, de ennek csak az a célja, hogy fedezzék az aknakeresők munkáját és meggátolják azt, hogy a törökök a Dardanellák védelmére újabb ütegeket állíthassanak fel.

Angliának nincs reménye a Dardanellák elfoglalására.

Konstantinápoly, április 7. Az Osmanischer Lloyd tudósítója jelenti a gallipoli főhadiszállásról:

Április 2. Nehány ellenséges aknakereső kísérletezett a délelőtti órákban, akciójukat két páncélos fedezte és néhány percig bombázták a bejáratnál levő erődöket, azonban egyetlen bomba sem talált és hamarosan visszavonultak. Az akciónak inkább csak demonstratív jellege volt.

Nagy katasztrófa hírére vettük ma. Az Andros nevű hajó, amelyet az angolok már hónapok előtt vásároltak meg egy görög hajózársaságtól, Lemnos egyik kikötője felé, Udros felé, tizenkét uszályt vontatott. Az Egei-tengerben nagy vihar érte a hajót és az uszályokat, amelyek közül a legnagyobb, egy municióval, lőszerrel megrakott slepp, elsüllyedt. A lőszerkészlet őrsége, harminckilenc ember odaveszett. Az Andros a megmaradt uszályokkal betutott Udrosba.

Miután állandóan híre jár csapatzállításoknak, az összes olyan helyeket, ahol a partraszállásra a legkisebb eshetőség is megvan, jelentékenyen megerősítettük. Onfeloldozó kémeink és kitűnő repülőszolgálatunk megállapította, hogy eddig legfeljebb tizenkét-tizenháromezer ember került az udrosi kikötőbe, tehát még a karmincezerre csökkentett szám sem fel meg a valóságnak.

A hivatalos lap ma közli, hogy a közvetett uton történt, angol részről érkezett textil-áru-ajánlatokat elvetettük és megbizottaink mennek a Deutsche Merkbundhoz, hogy szövetségségletünket beszerezzék. A bizottság Ausztria-Magyarországba is ellátogat.

A Times legutóbb ideérkezett száma, amelyet Svájcban keresztül csaknem mindennap megkapunk, ma olyan hírt közöl, amely nagy örömmel tölt el bennünket. Vezércikkét ír a Dardanellák elleni akció vezetőségéről, amely igen támadó jellegű és megállapítja, hogy Anglia lemondhat arról a reményről, hogy az akrikói torony tetején az entente zászlói lengjenek valaha.

Tudják-e bombázni Konstantinápolyt a szövetségesek?

Róma. Az entente és Törökország közötti külön békéről különféle hírek terjedtek el. Illetékes helyen érdeklődve a dolgok állása felől, hitelesen csak azt lehet megállapítani, hogy az Egyesült-Államok részéről közvetítés történt az entente-hatalmaknál. A közvetítés célja Konstantinápoly bombázásának a megakadályozása volt. A diplomáciai lépés abban állt, hogy az Egyesült-Államok a szövetségeseket jegyzékben arra kérték, hogy a mennyiben elérnék Konstantinápolyt, kimélik a török fővárost a bombázástól, főleg az európai részt, a hol sok amerikai polgár tartózkodik ma is.

Ez a közbelépés az amerikai diplomácia saját iniciatívájára történt, a nélkül, hogy erre török részről felkérték volna.

A szövetségesek válasza az volt, hogy semmi felelősséget nem vállalhatnak Konstantinápoly sértetlenségéért a netáni bombázás esetére. Konstantinápoly csak az esetben kerülheti ki feltétlenül a bombázást, ha a flotta nem jut abba a helyzetbe, hogy Konstantinápoly elleni akcióit megkezdje.

A későbbi lépéseknek, hír szerint, ez a válasz volt az alapja.

Anglia hajókat készít Görögországnak.

Athén, április 7. A Lesbos nevű görög torpedót, amely angol hajógyárban készült, a napokban vízre bocsátották. A Kréta és Chios nevű torpedóuzókat május 25-én adják át a görög tengerészetnek. A Paul Condouriatris cirkáló június folyamán készül el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Falusi méregkeverők.

(Arzennel megetetett családtagok.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 7.

Megdöbbenő bünténynek jött nyomára a múlt évben az aradmegyei Agya községben a csendőrség. Egy lakodalmon elejtett megjegyzés miatt nyomozást indítottak, amelynek során számos terhelő adat merült fel arra vonatkozólag, hogy Felföldi Ágnes napzármasasszony férjét és két leányát, Kis P. Jánosné pedig férjét arzennel megmérgezte. A hullákat exhumálták s megállapítást nyert, hogy a két Felföldi leány holttestében nagyobb mennyiségű, a két férj hullájában pedig valamivel kevesebb arzénium van. A lefolytatott vizsgálat után ma a bűnügy az aradi kir. törvényszék esküdtbíró-sága elé került. A délelőtti tárgyalás a vádlottak kihallgatásával telt el. Felföldi Ágnes, akit Nagy Sándor dr. véd, tagadta, hogy a terhére rótt bűncselekményt elkövette volna. Kis P. Jánosné rábeszélte őt, hogy mérgezzék meg az urát, de ebbe nem akart belemenni. Mikor aztán egyszer Kis P. Jánosné nála volt, neki egy pillanatra ki kellett menni a szobából s mire visszatért, Kisné ezzel fogadta:

— No látod, te nem merted, de én, amíg kint voltál, megtettem!

Arra vonatkozólag, hogy mi oka lett volna Kisnének erre, elmondja, hogy egy izben arra akarta rávenni Felföldi Mihályt, hogy mellette hamisan tanuskodjék s miután Felföldi nem akart beleegyezni a dologba, Kisné azóta esküdt ellensége. Hogy két leányának hullájába hogy került arzénium, ezt nem tudja.

Kis P. Jánosné kihallgatása során egyáltalán mindent tagadott. A tanúk közül csak egy ténytanu van: Békési Vida Józsefné, aki elmondja, hogy egy izben Felföldiékkel volt s látta, hogy Kisné a kolbászba, amit a beteg Felföldinek hoztak ebédül, valami fehér port gyömszől be. Kisné ezt tagadja.

A délután a tanúk kihallgatásával telt el. A tárgyalást holnap délelőtt folytatják s ítélethozatalra valószínűleg csak az esti órákban kerül sor.

Képviselőválasztás a fővárosban. Budapestről jelentik: A főváros VII. kerülete ma választott országgyűlési képviselő az elhunyt Márkus József helyébe. Egyetlen jelölt volt csupán: a munkapárti Paksy Béla gyógyszerész, aki egyhangulag nyerte el az Erzsébetváros mandátumát.

Untauglich erőművészek.

— Magyar artisták a harotéren. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, április 7.

A magyar artisták színe-java a harotéren van. Artisták . . . kedves, vidám bohém emberek, kiknek a legkeservebb hivatás jutott: a mások mulattatása; kik szívükben, lelkükben tenger fájdalommal, gonddal, szomorúsággal, végigmosolyogják, átréfalják az életet.

A műlovar még egyszer utoljára megsimítja kedves lovát, a szonglör utolsó szemlét tart hegyes kései, labdái, fatányérjai, repülőfáklyái között, a hasbeszélő a szekrénybe zárja száját táto-gató, vérpirosra festett fabábuját, az erőművész elbucuszik vasgolyóitól, a zenebohóc furfangos szer-számjaitól és mind bucsuznak a pesti éjszakától, a vidám nőktől, a varieté-színpadtól és a cirkusz porondjától, énektől, tánótól, zenétől, közönségtől és életük legnagyobb gyönyörűségétől, céljától, jutalmától, a tapstól . . .

Az Artista Egyesületben a közismert Szőke Szakáll, az egyesület elnöke, a harotéren levőkről és az itthon maradt artisták helyzetéről a következőket mondotta:

— A háborút természetesen az artisták is megérzik, egyrészt, mert tagjainknak főrésze a harotéren van, másrészt, mert az itthonmaradtak megélhetési viszonyai megváltoztak.

Az egyesület igyekszik a nyomort mindenütt enyhíteni és a harotéren levők családtagjait támogatni. Az artistaszámok hiánya következtében mulatóhelyeinken a látványos revük dominálnak, mert csak ezekkel képesek a tulajdonosok betölteni a műsort.

Kevés férfi-artista van idehaza. Érdekes azonban, hogy vannak untauglich díjbirkózók és erőművészek. Ennek a furcsa jelenségnek az az oka, hogy ezek a megszokott és mások előtt szokatlanul nehéznek látszó produkciót ma már a legnagyobb könnyedséggel végzik, de már a katonai kiképzéssel járó fáradságot nem bírnák el.

Külföldi artisták alig vannak itt. Maradt itt néhány angol, ezeket nem léptetik fel. Semleges országokból, a háboru ideje alatt, nem igen akarnak ide jönni . . .

A harotéren levőkkel állandóan fentartjuk az összeköttetést és örömmel látjuk, hogy kivétel nélkül, mindnyájan, becsületesen teljesítik köte-ségüket.

A Meteor-kávéházban, az artisták egyik találkozóhelyén, nagyon sok nő, kevés férfi látható. Az egyik asztalnál egy hirtelenszőke nő hangosan meséli:

— Képzelték gyerekek, a Bodrogi Jóska nagy ezüst vitézségi érdemmel tüntették ki és közlegényből őrmesterré léptették elő. Ilyen vas gyerek a Jóska.

Egy szeplős, fekete leány öntelten mondja: — Hiába, az artista a harotéren is csak artista marad.

A társaság legidősebb hölgytagja erre megkockáztatja:

— Ha így áll a dolog, nem innánk egyet a hős artisták egészségére?

A poharak csörrennek, isznak egyet, aztán tovább beszélgetnek Bodrogi Jóska körül, szegény elesett Moser Lajosról és a többi kedves, vidám, derék fiúról, kiknek jórésztől azt se tudják meghalt-e, él-e még? . . .

Bukovinai offenzívánkat ellenséges területen folytatjuk.

(Kimerült az orosz ember-rezervoár. — Sikerrel végrehajtott hadműveletek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 7.

Csernovic utolsó kiűritése előtt az oroszok azt gondolták, hogy tartani fogják Bukovina fővárosát és a Pruth jobb partját. Csernovic körül sáncárkokat vontak és nagyobb csapat-tömegeket dirigáltak ezekbe. Csernovic mint támaszpont azért volt olyan nagy jelentőségű az oroszokra nézve, mert ezzel uralták a Besszarábiából jövő, Novoszielicán, Zuckán és később a Pruth mentén Kelet-Galiciába vezető vasutvonalat, amely jó szolgálatot tett nekik ugyanis mint utánpótlási vonal a Besszarábiában elhelyezett katonai tartalékerők számára, és egyúttal proviant-szállítási vonal volt a Kárpátok felé.

Ennek következtében az oroszok mindent kockára tettek eredetileg azért, hogy ne kelljen feláldozni Csernovic városát és a Pruth jobb partját. De csakhamar belátták fáradozásuk sikertelenségét. Nagyobb osztrák-magyar erőt sejtettek, amely esetleg Bukovina nyugati részében előnyomulva Wianitától Sniatynig és innen a Pruth bal partjának mentén egészen Csernovicig bekerítheti őket. Az osztrák-magyar csapatok ugyanis a Bukovina nyugati részén vezető uton hamarabb érték el a Pruth partját, mint Bukovina keleti részén lévő uton, amely Csernovichez vezet. Csapatunk már Sniatannál voltak, a Lemberg-Csernovic vasutvonal egyik állomásánál, már jóval korábban, mielőtt az oroszok kiűritették volna Csernovicet és környékét. Erőnknek gyorsabb előnyomulása a Pruth bal partján vezető uton könnyen a bekerítés veszélyének tehetne volna ki a Csernovicban és környékén harcoló oroszokat. Ennek következtében gyorsan kiűritették a várost. Bukovina északi részén szétszórtan lévő erőket akkor mind visszavonták. Bukovina egy ideig, néhány patrouille kivételével, tényleg meg volt tisztítva az oroszoktól.

Ezzel a gyors kiűritéssel az oroszok látszólag két célt szolgáltak. Egyrészt kevésbé veszélyeztetett területen akarták összegyűjteni és újjáalakítani erőiket, hogy aztán annál nagyobb erővel nyomulhassanak újból előre. Másrészt gyors visszavonulásukkal bennünket gyorsabb előnyomulásra akartak kényszeríteni, hogy ezzel erőnket gyengítsék és szétforgácsouják, hogy aztán nagyobb erővel támadhassanak rájuk. De az osztrák-magyar hadvezetés keresztlátott a terven és csak a legnagyobb elővigyázatossággal nyomult előre.

Előbb a Pruth jobb partján vettünk be kedvező pozíciókat, a bal parton csak osztrák-magyar patrouilleok vívtak kisebb harcokat orosz felderítő patrouilleokkal. Időközben az oroszok Besszarábiában összegyűjtött erőikből nagy tömegeket vontak el és ezeket elhelyezték az orosz határ mentén lévő erdős magaslatokon a Pruthtól a Dnyeszterig és a Dnyeszter bal partja mentén. Lassanként előrenyomultak és megszállták Bukovina egyes részeit.

Március 17-ikén kezdődött az osztrák-magyar seregek offenzívája. Két irányban haladt. Csernovictól délkeletre a Pruth bal partján Sadagora, Boján és az erdős határmagaslatok ellen, másrészt északra Zaleszky felé. Ez az offenzív-terv még nem fejeződött be s míg e sorokat írjuk, még mindkét irányban folynak a harcok.

Keleti irányban az offenzívát úgy rendezték, hogy csapatunk több, az orosz határ felé vezető uton egyidejűleg érkeztek el az ott lévő erdős magaslatokhoz. Az oroszok itt megkísérelték, hogy akadályokat állítsanak az előnyomulás elé. Egyes helyeken még nagyobb sáncárkokat is létesítettek és hosszú védekezésre készültek fel. De az oroszokat aránylag csekély veszteségek mellett sikerült kiűzni állásaikból és számos foglyot ejtettünk.

A Pruth bal partján vezető uton csapatunk Boján elé jutottak. Itt is elsáncolták magukat az oroszok, de csakhamar elfoglaltuk ezt a pozíciójukat is. Mikor az oroszok észrevették helyzetük veszélyes voltát, rögtön erősítéseket vontak össze. Most Bojántól az orosz határ mentén húzódó vonalon folyik a harc. Hogy az oroszok tudják-e magukat tartani, az nagyon kétséges, mert csapatunk máris orosz területre léptek és a magaslatokon keresztül a völgybe jutottak. A csapatokhoz vivő egyenes ut Novoszielicától a Pruth bal partjának mentén Lemberg felé vezetett. Ezt a proviant-utat Novoszielice elleni előnyomulásunk most elragadta tőlük. Az oroszoknak most széles ívben egész Észak-Galiciáig kell vinni a proviantot és csak onnan szállíthatják tovább. Amellett olyan vonatokat kell igénybe venniük, amelyek Oroszország belsejéből csapatszállításokkal vannak elfoglalva. Tartósan ez nem válhatik előnyére a Galiciában harcoló oroszoknak, és ezért folyik az elkeseredett küzdelem és az oroszok erős ellenállása ezen a vidéken. Az oroszoknak, úgy látszik nincs megfelelő emberanyaguk. Oroszország nagy ember-rezervoárját, ami a képzett csapatokat illeti, úgy látszik, többé-kevésbé elhasználták. Hogy az itt harcoló csapatok tiszték tekintetében sincsenek kedvező helyzetben, azt bizonyítja az a körülmény, hogy fiatal zászlósok egyszerre átugornak két-három rangfokozatot is, hogy pótolják a magasabb tisztekben mutatkozó hiányt.

Offenzívánkat Bukovina északi része felé idáig szintén siker kísérte. A Dnyeszter és Pruth közt levő terület lapos, csak alacsony dombok szakítják meg. Kisebb átközetek után itt gyorsan haladhatott az offenzíva. Közvetlenül Zaleszky előtt a Dnyeszter jobb partján magasabb emelkedések vannak, amelyek kitűnően alkalmasak védekező-állás elfoglalására. Az oroszok kihasználták ezt a körülményt és több támaszpontot létesítettek itt, amelyeket várszerűen kiépítettek. Csapatunk emberanyagban való nagyobb veszteségek nélkül sikereket értek itt el, miután rendkívül elővigyázatosan közeledtek az erődítésekhez.

A fémkészletek bejelentése. A kormány több rendelete kötelezővé tette számos fémnek, mint pl. alumíniumnak, ólomnak, vörösréznek, sárgaréznek, nikkelnek, cinknek stb. és az ezekből előállított fél- és készgyártmányok bejelentését abban az esetben, ha a rendeletekben megállapítottnál nagyobb mennyiségben vannak raktáron. A honvédelmi miniszter pedig e fémek egy részét hadicélokra igénybevetteknek jelentette ki, ami azzal a következménnyel jár, hogy ezeket a fémkészleteket elidegeníteni nem szabad. A hadsereg részére akár közvetlenül akár közvetve dolgozó vállalatok azonban fel vannak jogosítva olyan fémeket is vásárolni, amelyek a kereskedőknél vagy egyéb vál-

latoknál hadicélokra le vannak foglalva; szükséges azonban hogy ilyen esetekben az eladó és a vevő külön erre a célra készített okmányt állítson ki. Ezek az okmányok az aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál szerezhetők meg, ahol a fémrekvirálásra vonatkozó egyéb tudnivalókra is felvilágosítás kapható.

Sikeres küzdelem a kiütéses tifusz ellen.

(Tisch Mór dr. főorvos jelentése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 7.

Arad város közigazgatási bizottsága Urbán Iván báró főispán elnöklésével tartott ülésében a közigazgatás egyik ágában sem találkozott olyan jelenséggel, amely különös intézkedésre szolgáltatott volna okot. Március hónapjában semmi sem zavarta az adminisztráció menetét, jelentették az előadók és a bizottság ezt megnyugvással vette tudomásul. Tisch Mór dr. főorvos jelentéséből viszont örömmel állapította meg a bizottság, hogy a városnak a kiütéses tifusz elfojtására tett intézkedései eredményeseknek bizonyultak. Március hónapban ugyanis a várban internált szerb foglyok halálozásának száma tetemesen csökkent és ha tekintetbe vesszük, hogy a február havi statisztikai kimutatásban 555 elhalt internálttal számolt be a főorvos, míg márciusban csak 135-el, akkor tagadhatatlan, hogy a ragály korlátozására

azonban éppen ezért kell hangsúlyozni, hogy az összes felelős tényezők helyt állottak és amikor a cselekvés pillanatnyi késedelmet sem tűrt meg, erélyes kézzel, a hivatalos formák mellőzésével, a cél érdekében mindent megtették. Arad város közönsége megnyugvással látja, hogy a polgári hatóság törekvéseit a katonai fórumok támogatták. Kötelességük volt, de ezt a kötelességet a rideg formalizmuson túl szívvél és lélekkel látták el.

A javulás, a haladás óriási lépésű a várban, ahol ma már csak betegeket gyógyítanak és ápolnak. Tisch dr. főorvos jelentése szerint a kiütéses tifuszban a város területén megbetegedett 18 katona, elhalt 3, a várban, a szerb internáltak közül megbetegedett 216, elhalt 29. Össze sem hasonlítható helyzet ez a februárral, amikor a város 555 szerbnek készítettett koporsót.

A város területén elhalt 342 egyén, ebből aradi 186, idegen illetőségű 156, internált 135. A járványok közül difteritisz 13, vörheny 16, kanyaró 53, tifusz 9 esettel volt bejelentve. Hőlyagos himlő nem volt.

Az elnöklő főispán azt a kérdést intézte a főorvoshoz, vajon a várban a tifusz beoltásokat végrehajtották-e és megtörtént-e, hogy valaki az oltás következtében elhalálozott, mert ő úgy értesült, hogy Prokop Jenő dr. battonyai ügyvéd, akit szintén beoltottak, ennek következtében halt el.

— Az oltások megtörténtek — felelte Tisch Mór dr. főorvos — azonban lázjelenségeket kívül mást nem tapasztaltak az orvosok. Nem hiszem, hogy a tifusz elleni oltóanyag, ilyesmirel sem a gyakorlat, sem az irodalom nem tud.

VÁROS ÉS MEGYE

Aradon lesz elég jég a nyárra.

(Légkűtő építés miniszteri engedély nélkül.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 7.

Arad város törvényhatósága a köteles óvatossággal foglalkozik a háboru nyomában járó minden baj leküzdésével. A közlekedés terén tett intézkedéseket követniük kell ama elhatározásoknak, amelyek arra szolgálnak, hogy a várható járványok leküzdésére és megállítására felfegyverzetek legyünk. A teendők száma e téren sok, de egyik legfontosabb bizonyára a jégellátás. Soha nagyobb gondot és figyelmet a jégszükséglet fedezése nem kívánt, mint ma. Ennek tudatában határozta ma el Lőcs Rezső helyettes polgármester elnöklésével ülésező jeggyári bizottság, hogy noha a miniszter nem hagyta még jóvá a légkűtő építést, mégis azt javasolja a közgyűlésnek, hogy haladéktalanul rendelje el az építést és ha a mészárosok vonakodnának az üzem fedezéséül kiszemelt magasabb vágási díjakat fizetni, arra hivatkozva, hogy a szabályrendelet őket csak miniszteri jóváhagyás után kötelezi, akkor a város viselje a terheket. A légkűtő építése nemcsak egészséges húst biztosít a közönségnek, nemcsak azt teszi lehetővé, hogy a mészáros kihasználja a konjunkturát és húst rak tározzon be, hanem lehetővé teszi a jeggyár teljes termelő képességének kihasználását. Ha ez megtörténhetik, akkor az aradi kórházak, az aradi közönség el lesz látva jéggel. Ez a bizottság véleménye szerint is oly fontos körülmény, hogy itt hivatalos utak beartásának bürokratikus elintézésének helye nincs. Itt cselekedni kell, mert a háboru nem terminusra berendezett üzem, amely az emberi kényelemhez és sablonokhoz alkalmazkodnék.

A bizottság teljesen magáévá tette Visky Pal dr.-nak azt az érvelését és a járvány bizottságot is felkéri, hogy törekvésében támogassa.

A jeggyár, mint azt Zádor Imre gépüzemigazgató bejelentette, azért dolgozott idáig nagy költséggel, mert kicsi volt a fogyasztása és nem tudta kihasználni erejét. Az elmúlt évben is 7400 korona deficitet mutat a számadás, de 5000 korona tökélet törlesztet és 8700 korona kamatot fizetett meg. Az eredményt Fenyves Dezső, a multhoz képest olyan javulásnak találta, hogy a gyárvezetésében tapasztalt célszerűség és szakértelem miatt elismerését fejezte ki az igazgatónak, és azt a bizottság jegyzőkönyvében is kifejezésre juttatja.

A jégárakat az idei szezonnra, május elsőjétől hashoz hordva fél adagnál (6 kiló) 6 korona 50 fillérben, egész adagnál (12 kiló) 12 koronában, egy métermássa vételénél 8 koronában állapították meg. A gyárban egy métermássa jég 2 korona. A gyár naponta kilencven métermássaát tud termelni, ennek 60 százaléka eladható, 40 százaléka pedig a légkűtőre használható fel. Tekintettel arra, hogy természetes jég nincs, a gyár már megkezdte a termelést és a jéget raktározza, úgy, hogy jég már most is kapható. Az igazgató a napokban küldi azét az előfizetési felhívásokat.

Lisztutalványok kiosztása. Holnap, csütörtökön a már ismert helyeken lisztutalványokat osztanak ki a bizottságok. A jövőben csak hétfőn és csütörtökön és csak a bizottságoknál kaphat a közönség utalványokat, a városban nem.

Olcsóbb lett a lóvasúti bérletjegy. Az autobusz felügyelőbizottság ma Lőcs Rezső helyettes polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen Zádor Imre gépüzemigazgató bemutatta a lóvasúti üzem forgalmi statisztikáját, és számláját, amely szerint az év első két hónapja gyenge volt és körülbelül 1500 korona deficittel zárult, míg márciusban 3500 korona tiszta haszon mutatkozott. A bizottság elhatározta, hogy a bérletjegyek árát nyolc koronáról hat koronára szállítja le, továbbá, hogy a személyzetnek 20 százalék drágasági pótlékot ad.

Jóváhagyott mozi szabályrendelet. A belügyminiszter ma érkezett leiratával arról értesítette a várost, hogy a mozisabályrendeletet jóváhagyta. A tanács legközelebbi ülésén megteszi a szükséges intézkedéseket a rendelet végrehajtására. Minthogy a szabályzat a kihirdetés napján lép életbe, azt javasolja a tanács a közgyűlésnek, hogy a mutatóvány díjak fizetésének kötelezettségét április hó 15 től mondja ki.

Ypsilanti hercegné a szerbiai magyar foglyokért

(Látogatás a fogolytáborokban. — Magyar származású görög mágnásasszony befolyása a görög udvarban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 7.

Nisben és a többi szerb fogolytáborra alakított városban élő magyar hadifoglyokat a múlt hónapban kellemes meglepetés érte. A szerb katonai parancsnokság jelezte előttük, hogy Ypsilanti görög herceg neje meg fogja őket látogatni. Mag is érkezett a görög király főudvarmesterének neje és a magyar hadifoglyok óriási örömeire magyar nyelven szólította meg őket.

Ypsilanti herceg neje ugyanis Aradon is jól ismert magyar nő: Keppich Vera, Ypsilanti hercegné, mint semleges ország alattvalója, a monarchiában is szabadon utazhat. Néhány nap előtt Bécsben járt a hercegné és a vonaton egy leánykori ismerőssel találkozáva a Szerbiában levő hadifoglyokról és önmagáról olyan nyilatkozatot tett, amely örömmel fog elidőteni mindenkét, akinek van valakije Szerbiában.

Elmondta a hercegné, hogy Görögországban most szervezik országosan a Vörös Kereszt egyesületet és épen Ypsilanti hercegnét biz a mag a görög király a Vörös Kereszt megszervezésével és a hercegné meghatározást kapott rá, hogy a budapesti és bécsi kórházakat, a Vörös Kereszt egyéb intézményeit tanulmányozza. Ellátogatott Szerbiába is, ahol mint királyi megbízásban járó görög főúri hölgynek megengedték a fogolytáborok meglátogatását.

— A magyar hadifoglyok kitörő örömmel fogadtak és mint velük érző magyar nőnek, mindent elmondtak, őszintén. A bánásmóddal, az ellátással mind meg vannak elégedve, de azt valamennyien felpanaszolták, hogy minden fehérneműjük tönkrement és hiába kérik újat, — nem kapnak.

— En, — folytatta Ypsilanti hercegné, — elhatároztam, hogy segíteni fogok és engedélyt kértem a szerb kormánytól arra, hogy fehérneműket küldhessenek hozzátársaimnak. Kérésem teljesítését először megtagadták, mert nem akarták ezzel elismerni, hogy náluk a hadifoglyok valamilyen is szükségét szenvednek. Én azonban nem hagytam annyiban a dolgot, kihallgatáson voltam Pasicz miniszterelnök-nél és a királynál. Elmondottam előttük, hogy Magyarországon meglátogattam a szerb hadifoglyok táborait és meggyőződtem róla, hogy a szerb hadifoglyoknak mindenütt a legrosszabb és a legpéldásabb bánásmódban van részük. Ezek az érveim hatottak a legjobban és heteken át tartó tárgyalások után végre megkaptam az engedélyt, hogy tetesés szerinti mennyiségű fehérneműt küldhessenek hadifogságban lévő hozzátársaimnak.

Egy héttel az engedély megszerzése után tíz vagon fehérneműt, harisnyát, cigarettát,

szivart és magyar könyveket küldött Ypsilanti hercegné szerb fogságba esett vitéz katonáinknak, is. Ezek közül számosan irtak már haza fogságukból, hogy mennyire megjavult a sorsuk, mióta a magyar születésű hercegné gondoskodott róluk.

Csak aki több hónapon át végig szenvedte a haretér fáradalmait, csak az tudja értékelni, hogy milyen boldoggá tette Ypsilanti hercegné, Keppich Vera küldeménye a derék magyar fiukat.

A hercegné a beszélgetés során elmondta Venizelosz miniszterelnök bukásának és az entente-párti görög politikusok kudarcának előzményeit, amiből kitűnik, hogy Ypsilanti hercegnének és az ő férjének nem kis része van a görög politika ez örvendetes fordulatainak előkészítésében. Abban is, hogy Görögország a legválságosabb időben semleges maradt, az Ypsilanti hercegi pár befolyása érvényesült.

Hogyan dolgoztak az entente politikai ügynökei és a megfizetett szlavofil görög politikusok, hogyan sikerül legyőzni az angol ténykedésektől, francia hiselgéstől és orosz igereketől, pénztől ellenük felzárkózt görög demagógiát, erről olyan titkokat tud a hercegné, amelyek óriási forrongást okoznak az entente sajtójában.

Örvendetes, hogy a görög királyi udvarban van egy befolyásos, akaratát érvényesíteni tudó, előkelő egyéniség, a ki nem teletette el, hogy magyarnak született.

Kik menthetők föl a 37—42 éves népfelkelők közül? Köztudomásu, hogy az 1878—1877. években született B) osztályú neptökelek bemutató szemléje az április 12-től április 16-ig terjedő időben fog megtörténni. Ezzel kapcsolatban most jelent meg a kormány körrendelete, amelyben az összes hatóságokkal közli, hogy a néptökeleki bemutató szemlére alkalmasnak találta közül kik és mily esetekben menthetők föl a népfelkelői tényleges szolgálat alól. Általában most is a hivatalos jap február 15-iki számában megjelent 1847. számú rendelet határományai irányadók, de az új kormányrendelet ezuttal szigoruan hangsúlyozza, hogy a közhatalóságoknál, közhivataloknál, közintézeteknél és a közérdekből fontos intézményeknél, vállalatoknál és üzemeknél csak azok a szigoruan nélkülözhetetlen állásukban legalább 1915. január elsője óta vannak alkalmazásban. Kiemeli a körrendelet, hogy ez hatóságilag igazolandó, mert a múltban sok olyan tolmentési javaslat nehezítette a honvédelmi miniszterium munkáját, amely nem volt figyelembavehető. Figyelemstelti a rendelet a hatóságokat, hogy a legnagyobb körültekintéssel tegyenek tolmentési javasla-

Barbini vezérőrnagy hős fiatal katonái.

(Egy délvidéki menetzászlóalj tűzkeresztsége. — A „Barbini hadsereg-csoport” diadalmas harcai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 7.

A III—29. menetzászlóalj Nagybeoskerekről, kiegészítő állomásából az északi harcterre indult és ott a Barbini Sándor vezérőrnagy, az aradi háziereg volt parancsnoka csoportjának rendelték alá. A fiatal zászlóaljnak, amely magyarokból, szerbekből és bányász németekből állott, nemsokára, hogy a telvonulási területre ért, a Holownia magaslatra való támadás közben kellett kiállnia, Barbini vezérőrnagy csoportjában, parancsnokának Horváth őrnagy vezérése alatt harcoképességének első próbáját.

A zászlóalj az első vonal jobb szárnyán volt beosztva és előtte igen nehéz, át nem tekinthető terep volt. Különös nehézséggel jár a zászlóalj jobb oldalának biztosítása, mert a biztosításra kiküldött járőröknek igen nehezen járható és szakadékos terepet kellett átkutatniuk.

Ily körülmények között történhetett, hogy a támadásra való elővonulás közben — a messze az arcvonal előtt beasott ellenséget a támadó zászlóalj meg nem láthatta — az előrevonuló csapat a jobb oldalról teljesen meglepő heves gyalogsági tüzet kapott. Ezek voltak az első ellenséges golyók, amelyeket a fiatal legénység fűzülni és soraiban pusztítani látott. De a derék Loudon-bakák hősiességgel kiállották tűzkeresztségüket. A meglepetés első pillanatában néhányan lassították a gyors előretörést a még messze lévő ellenség ellen, de ez a pillanatnyi megakadást a zászlóaljparancsnok rögtön észrevette és a zászlóaljtagok egy századát a jobb oldalban meglepetészerűen feltűnt ellenség ellen való támadásra vezényelte.

További előnyomulásra egyelőre nem lehetett gondolni, mert a jóval erősebb ellenség megerősített állásban feküdt és számos gépfegyver felett rendelkezett.

Nemsokára beállott a korai őszi este, a tűz felé lassan elhalgatott és a társult legénység, amely első tűzpróbáját oly derekasan megállotta, minden oldalról harczerűen biztosítva, beásta magát. Hajnalhasadáskor a zászlóalj, amely közben erősítést is kapott, az előtérre napos átvizsgálása után, kis csapatokban — hogy a veszteségek lehetőleg csökkenjenek — amennyire csak lehetett megközelítette az ellenséget. De az oroszok jobbnak látták, állásukat elcsigálni, hogy a fenyegető átkarolást elkerüljék.

Miután a zászlóalj az ellenséges állásba behatolt, a 39. és 101. gyalogezredek két-két százada által erősítést nyert és azt a parancsot kapta, hogy a főcsapattal együttműködve, a Holownia magaslatot támadja meg. Ez az előnyomulás szintén fényes bizonyítéka a fiatal zászlóalj harcoképességének és fegyelmének, mert az erősen szakadozott terepben minden áttekintés és tájékozás lehetetlen volt. Az előnyomulás közben a főcsoport hevesen harcolt anélkül, hogy az ellenséget leküzdeni lehetett volna. Amikor a zászlóalj a neki kirendelt helyére ért, még egy igen meredek és erdős hegyhátat kellett megmásznia, hogy az ellenséggel összekerüljön. Ezalatt ismét este lett. Egy árva hang sem árulta el a zászlóalj a völgyben való tartózkodását. A fessült várakozásban tisztek is, legények is elfelejtik fáradtságukat és a kiállt szenvedéseket. A parancsnok szándéka az volt, hogy a magaslatot

még a teljes sötétség beállta előtt elérje. Tehát erdei harcra formálta a zászlóaljat, járőröket küldött előre és ezek nyomában vonult elő. Néhány perc múlva összeakadt a zászlóalj az ellenséggel és rövid tűzharc után iszonyu kényszerűen keletkezett a sötét erdőben. Ebben az ellenséget megerősített állásából kiszorították. A vitéz zászlóalj most az ellenség oldalában és hátában került és a visszavonuló ellenség egész ütközeti vonalára tudott hatni.

Röggel a fényes eredményt látni lehetett. Az egész, tulerőtől megszállott és erősen körülsáncolt Holownia magaslatot Barbini vezérőrnagy csoportja hatalmába ejtette.

Barbini Sándor maga átjött a III—29. menetzászlóaljhoz és ennek parancsnokának Horváth őrnagynak (most már alezredes) és az egész legénységének teljes szívből szerencsét kívánt. Viharos éjlen! Hoch és asivó kiáltások feleltek rá. A menetzászlóaljat még az este a tábori ezredbe beosztották.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A színház hírei. Berky Lili, a Népopera ünnepelt primadonnája csütörtökön kezdte meg aradi vendégszereplését és meg vagyunk győződve, hogy az a művész, a ki egy csapásra meghódította a budapesti közönséget, az aradiaknak is dédelgetett kedvence lesz az első pillanattól. A mai Mozi tündér operettében egy enyitig finiszertopet játszik, melyet nálunk Járás kreált, de Berky Lili művészi kvalitásainak nagy skálájával a férfi frakkban úgy tud hódítani, mint a legdekoltáltabb béli szoknyában. A mai operette többi szereplői maradnak a régiék. Pénteken a Kis királyban lép fel másodszer. Ennek az operettnek budapesti sikere Berky Lili nevéhez fűződik, a hol minden fellépése forró sikereket hozott a művésznőnek és zsúfolt nézőteret a színháznak. A darab többi szereplői szintén ismeretesek. — **Előkészületek.** Két nagy szabású darabra készül egyszerre a társulat. Az egyik a Kék egér bohózat, a melyet most készülő bemutattai a Vigaszínház is, a másik a Vigaszínháznak páratlan sikert aratott operettje, a Zuzsi kisasszony. Mind a kettőből naponta folynak próbák. A bohózat főszereplői L. Kiss Mariska, Heppesné, Benkóné, Várnay, Dalt, Kertész, Polgár stb., míg az operette főszereplői Pataki Vilma, K. Pongrácz Matild, Győző, Járás, Polgár, Herold, Kiss Mária, Kertész stb. — **Helen vasárnap délután.** Az idei szimfóniá egyik legsikerültebb énekes színjátéka, melynek eddigi összes előadásai zsúfolt házakat vonzottak, vasárnap délután először kerül színpadra mércékkel helyarákkal 3 és fél órai kezdettel. Az összes szereplők ugyanazok, mint az esti előadásnál voltak, a címszerepben Pataki Vilával, partnerje Barics Gyula.

* Asta Nielsen és Psylander az Apollóban. A mozi fellendülésének fénykorát jelentette Asta Nielsen és Psylander Waidemár együttes szereplése. A művészi nivóju képek gazdag sorozatából, a melyet annak idején az aradi Apolló-színház mutatott be, kimaradt egy nagyon értékes dráma: A fekete álom. Urban Gad írta ezt az artista történetet is, mint a legsikerültebb Asta Nielsen és Psylander darabokat. Az Apolló-színház direktója most pótozni akarja az elmulasztottakat a fenomenális filmet csütörtöki, pénteki és szombati műsorára tűzte ki. Asta Nielsen és Psylander a régi hűségű partnerek visszatérnek három estére az Apollóba, hogy a közönség kedves emlékeit a nivós szórakozását felújítsák. Ugyanezen a három estén egy másik eseménye is lesz az Apollónak: Ritta Sachettó, ez a rendkívül bájos művész játsza el a „Kaland a háremben” című ötletes vígjáték fő női szerepét.

Francia élelap a hadifoglyoknak.

(Mit hazudnak az elfogott németeknek?)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 7.

Január óta gadoskodik a francia kormány arról, hogy hadifoglyai, akiknek bizonyára nincs sok okuk a nevetésre, a mosolygást se felejtsék el egészen. Minden héten ugyanis lapot ad ki számukra, amelyben igazi francia szellemességgel és humorról rajzolja a nagyvilág eseményeit, különös tekintettel Németországra. Ennek az újságnak első száma január tizenhatodikán jelent meg a egyik foglyoknak, akit mist rokantat annak idején hazabengedtek, sikerült azt Németországba csempészni. A francia kormány által a hadifoglyok számára kiadott lapban többek között a következő áll:

— Rövid idő óta a német kormány a francia hadifoglyok használatára bullettnek ad ki. Ezekben többek között az olvasható, hogy a németek elfoglalták Calais-t, Toul-t, Verdun-t és Belfort-t, hogy Párisban és Bordeaux-ban kitört a forradalom, hogy az orosz hadsereg meg van semmisítve és hogy az angol flotta a tenger fenekén pihen. Amikor mi kiadjuk a német foglyok számára az alábbi bullettint nem szándékunk a német közlésre válaszolni, sem pedig a németek nyomait követni, methodusukat használni. Ti tudjátok, hogy a franciák emberszeretőek és hogy — néhány parancsnokotok állítása ellenére — nem lövik agyon foglyaikat. Hazudtak nektek, amikor azt mondták, hogy Németországot megtámadták, hazudtak, ha azt mondták, hogy Anglia oka a háborúnak, ép úgy, mint ahogy hazugság volt az az állítás is, hogy a zsarát-nokot Oroszország szította fel.

A francia hadifoglyok számára készült lap ezután hosszasan ismerteti Luxemburg Róza és Liebknecht képviselő állásfoglalását, de egy szót sem szól a többi szociálista vezér nyilatkozatairól.

Egy „Hohenzollern” családról is szól a francia kormány és azt állítja róla, hogy Németországból való gyors távozástól tartva megvásárolták New York állam most piacra került kölcsönének összes bond-jait.

— New York állam — így szól ez a hirdetés — 250 millió kölcsönt akart felvenni. Egy konzorcium vállalta az emissziót, de a publikum nagy csodálkozására a papirok később még sem kerültek a piacra. Mint most kiderült, az összes bondokat a Hohenzollern család vásárolta össze attól való féltében, hogy Németországból majd tul gyorsan kell menekülniük.

Más hirdásokkal is szolgál az előkelő famillió a kis lap. Így például kiderül — amit eddig senki sem tudott — hogy Vilmos császár már ötször került a franciák fogságába, de — a ez a pech — mindannyiszor sikerült neki elmenekülnie. Hogy a németek vesztesége ebben a háboruban decemberig két millió embert tesz ki, azt is csak ezen a kerülő uton tudhattuk meg.

Természetesen a német hadseregben tömegesen tagadják meg a katonák az engedelmességet. Tanu rá az angol pénzen kitarított Telegraaf nevű amsterdami újság. „A Telegraaf jelenti, hogy Roulers belgiumi községen keresztül ezer megköltözött német katonát szállítottak keresztül, akik megtagadták az engedelmességet. További négyezer katonát hasonló okból letartóztattak.”

Németországban — folytatja a vicelap — a kenyérfogyasztást személyenként és heten-

ként két kilóra limitálták. Berlinben 1200 titkosrendőr van kirendelve a pékműhelyek ellenőrzésére. A kormány megteszi az intézkedéseket, hogy az aranykészletet a magánosoktól bevonja.

Igy néz ki a francia kormány igazmondása, amelyre annyira büszke.

H I R E K.

**Rabok gondoskodnak
Arad veteményszükségletéről.**

(Urbán Iván báró főispán akciója. —
Megkezdik a munkát a városi földeken.)

Az Aradi Hozomány tudósítójától.

Arad, április 7.

Mint ismeretes, Urbán Iván báró főispán, a Patronázs egyesület elnöke, nemrégiben felterjesztést intézett az igazságügyminiszteriumhoz, amelyben kérte, hogy földmunkák elvégzése céljából bocsásson az egyesület rendelkezésére az aradi ügyészség fogházából negyven foglyot. Arad vármegye közigazgatási bizottságának mai ülésén Eckensberger Károly vezető királyi ügyész beje entette, hogy az igazságügyminiszter a kérelemnek helyt adott, sőt utasította az ügyészt, hogy miután a fogházban jelenleg elegendő számú fogoly nincs, azokat az elítélteket, akik büntetésük kitöltését még nem kezdték meg, e célból behívják.

Ezután Urbán Iván báró főispán bejelentette, hogy az egyesület magára vállalta a város által Faragó Gyulának bérbeadott hatvan hold földnek konyhakertészet céljaira való megművelését s miután az igazságügyminiszter a legnagyobb előzékenységgel bocsátotta rendelkezésére a szükséges munkaerőt, az egyesület abban a helyzetben lesz, hogy Arad város vetemény szükségletének nagy részét fedezni tudja majd.

Arad város közigazgatási bizottságának ülésén szintén tudomásra adta a rendes napi jelentésén kívül a vezető királyi ügyész a város közlekedésére fontos tény.

— Még egy dolgot kell a bizottságnak bejelentenem — mondotta Eckensberger Károly a királyi ügyészség vezetője — a mely részben a bizottságot, mint a fogház egyik felügyelő hatóságát, részben pedig es tuinyomóan a város közönségét érdekli: Urbán Iván báró főispán ur ömeltósága, előrelátó gondoskodás által vezéreltetve — a melynek üdvös eredményét már oly sokszor hálással tapasztalhatta a város közönsége — hogy a város lakosságának az élelmiszerek s különösen a kerti vetemények, tehát ezidőszert a kenyér után a legfontosabb élelmiszerek körüli szükségleteit minden eshetőséggel szemben biztosítsa, mint az aradi Patronázs Egyesület elnöke előterjesztést intézett az igazságügyminiszter urhoz, a rabmunkaerőnek az egyesület részére való átengedése iránt. Az egyesület 60 holdnyi területen rabmunkaerővel kerti veteményeket termelne nagy mennyiségben. Ömeltóságának ezen előterjesztésére nyomban távbeszélőn utasítást kaptam, hogy a nélkülözhetetlen összes letartóztatottakat haldéktalanul bocsássam az egyesület rendelkezésére, azokat pedig, a kiknek büntetését elhalasztottam, ugyanezen célból sürgősen idézzem be, minek következtében a megfelelő intézkedéseket azonnal megtettem. Ömeltósága ezen intézkedésének jelentősége csak akkor lesz kelendőképpen értékelhető, ha bejelentem még azt is, hogy a rabmunkaerő korábbi rendelkezés szerint más irányban lett volna felhasználandó s így kizárólag ömeltósága előterjesztésének köszönhető, hogy ez a munkaerő a város közönsége részére biztosított.

Azt hiszem a bizottság helyesléssel találkozik, ha ömeltóságának ezen nagyjelentőségű intézkedéseért a bizottság s ennek útján közvetve a város közönsége nevében is hálás köszönetünket fejezem ki.

A bizottság tagjai a királyi ügyésznek ezt az előterjesztését egyhangú helyesléssel fogadták.

LEGUJABB.

Erkezett reggel 2 órakor.

(Táviroda, cenzurázva.)

Bécsből jelentik: Sándor János belügyminiszter ma reggel Bécsbe érkezett.

Athén. A görög kormány barátságos hangon kérdést intézett a bolgár kormányhoz fegyveres bolgár csapatoknak görög területen való megjelenése ügyében.

Washington. A tengerészeti kormány vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogy az amerikai hajógyárak készítenek-e buvárhajókat hadviselő államok számára.

Genf. Több francia képviselőt letartóztattak, mert az ő közvetítésükkel a szállítások rothadt must adtak el a hadseregnek.

London. A Times arról panaszkodik, hogy a hajógyári munkások iszákossága meggyújtja a kormány terveit.

Genf, április 7. New-Yorkban a legutóbbi napokban egy hatalmas szindikátus alakult, amelynek vezetője a világhírű P. A. szindikátus a legközelebbi napokban ötven millió dolláros kölcsönt ad Franciaországnak egy évre, kincstári jegyekben, 99 és egynarmad százalékos árróllyammal. A szindikátus vezetősége most folytatja az előkészítő munkálatokat egy nagyszabású orosz és olasz kölcsön kibocsátására vonatkozólag.

Berlin. (Hivatalos.) Az U. 29. tengeralattjáró legutóbbi útjáról eddig nem tért vissza. Az angol admirálisok szarmazó marcius huszonhatodik híre szerint a tengeralattjáró egész legénységével elsüllyedt, ennel fogva elveszettnek kell tekinteni. Bechnke, az admirális vezérkari főnökének helyettese. (Minisztere-nökség sajtóosztálya.)

— A képviselőház munkatervezete. Budapestről jelentik: Április tizenkilencedikén ül össze a képviselőház. Az ülésen elmondandó elnöki előterjesztés rendkívül terjedelmes lesz. Az utolsó ülés óta, amelyet december kilencedikén tartott a képviselőház, 8 mandátum üresedett meg halálozás folytán, amelyet azóta mind betöltöttek. A hosszú szünet alatt nagytömegű kérvény és felirat érkezett a képviselőházhoz, amelyet az ülésen fognak beterjeszteni. A törvényjavaslatokat a bizottságok azonnal tárgyalni fogják.

— Nem ül össze a bosnyák szabor. Szerajevóból jelentik: A bosnyák szabor idáig Szerajevó városának disztermében tartotta üléseit, és ezért az országos kormány huszonegyezer korona évi bért fizetett a városnak. A háború kitörésekor tudvalóleg a szabort feloszlatták s az országos kormány most arról értesítette a szerajevói polgármestert, hogy a disztermen bérletéről lemond. Ebből a körülményből azt lehet következtetni, hogy a bosnyák szabor összehívása még sokáig bizonytalan.

— Elcsétt tiszték és katonák képei a hadilevéltárban. A hadsereg főparancsnoksága megbizta a hadügyminisztérium levéltárát egy olyan hivatalos jellegű munka összeállításával és kiadásával, amelyet az ellenség előtt elcsétt tisztéknek és katonáknak szentelnek és amely a hősök arcképeit tartalmazza. A hadügyi levéltár igazgatósága most a sajtóvilágban fordul mindazokhoz, akiknek ilyen képeik vannak, hogy küldjék el azokat a hadilevéltárnak. Természetesen az így beküldött arcképeknek csak akkor van meg az archivális értékük és csak úgy kerülhetnek a kiadandó munkába, ha a szükséges beküldő a kép hátsó oldalára érhetően és lehetőségig pontosan följegyzik a becsület mezején hősi halált halt tiszt vagy katona nevét, rangját és csapattestét. A kép formátuma bárminő lehet, azonban az fontos és szükséges, hogy egyenruhában ábrázolja a kérdéses egyént. A császár és királyi hadilevéltár igazgatósága hálás minden utmutatásért, amely ilyen fényképek hollétére tájékoztatást nyújt és kéri is mindenki szives közreműködését. A képeket vagy leveleket erre a címre kell küldeni: Direktion des k. u. k. Kriegsarchivs Wien VII—2. Stiftgasse 2.

— Prohászka Ottokár püspök Aradon. Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök április hó 12, 13, 14 napjain a Kulturpalota disztermében kizárólag a művelt katolikus közönség részére (külön a férfiaknak, külön a hölgyeknek) husvétii lelkigyakorlatokul konferenciákat tart. Az Oltáregyesület elnöksége, amely a nagytudású és zseniális egyháztól konferenciáit rendező a következőket közli a meghívott érdeklődőkkel. A konferenciák az urak részére a fentjelzett napok mindegyikén este fél 7 órakor, a hölgyek részére pedig 12 ikén és 13-ikén d. e. 11 és d. u. fél 5 órakor, 14-ikén, szerdán pedig csak d. e. 11 órakor lesznek. A szent beszédeken csak a meghívottak vehetnek részt. A család részére kiállított meghívó a család összes felnőtt tagjainak szól. Ha valaki meghívót tévedésből nem kapott volna, sziveskedjék a tévedést a plébániahivatalban akár szóval, akár levélben bejelenteni. Mivel a konferenciák egymással szorosan összefüggnek, — töltötte kívánatos, hogy az érdeklődők kivétel nélkül mindegyiken megjelenjenek. Az ajtó a szent beszédek megkezdésekor bezártnak. A hölgyek sziveskedjenek a teremben kalap nélkül megjelenni. Mivel a lelkigyakorlatok célja a lelki megújulás, ennek eszköze pedig a jó gyónás, azért a plébánia-hivatal tisztelettel kéri mindazokat, kik husvétii gyónásukkal még hátra vannak: sziveskedjenek azt a lelkigyakorlatok eredményeképp a kegyelem s napjaiban elvégezni. E tekintetben a helybelyi lelkészek s konferenciák bármely napján, a püspök maga pedig szerdán d. e. 10 óráig és d. u. 3-6 óra között a legnagyobb készséggel állanak a hívők rendelkezésére. A közös szent áldozás április hó 15-ikén, esütörtökön reggel 7 órakor lesz Prohászka Ottokár püspök által mondandó szent mise alatt.

— Halálozás. Neuhausz Ernő temesvári vállalkozó, tegnap reggel 44 éves korában, rövid betegség után meghalt. Az elhunyt, kik az aradi társadalom széles köreiben ismertek, tagja volt Temesvár törvényhatóságának, igazgatósági tagja a temesvári Polgári Takarékpénztárnak, amely elhunytáról külön gyászjelentést adott ki.

— **Hatósági husár megállapítása.** Arad város közönsége, mint ismeretes, a földmivvelésügyi miniszter engedelmével a mezőhegyesi ménesbirtok ómarha állományából vásárolhat és a levágott állatok husát, egy konzorcium útján, a hatóság által megszabott áron árusíthatja. Ma érkezett meg az első szállítmány Mezőhegyesről. Holnap lesz a próba vágás és az ár-megállapító bizottság holnap délben tart ülést, hogy az állatokat átvevő mészárosok részére megállapítsa az árakat. Ugy értesült a tanács, hogy a mészárosok, akik a husellátásnak ezt a módját, annak idején a legmelegebben pártoltak, most, hogy egy-két kedvezőbb vásárlás révén egyelőre elég marhához jutottak, vonakodnak a mezőhegyesi hus átvételétől. A tanács ezzel nem törődik, de nem engedi meg azt sem, hogy a konjunkturát a közönség rovására használják ki. A mezőhegyesi hus ára magasabb lesz, mert az első rendű, de megfogják szabni a piacon vásárolt hus árát is és az összes mészárszékekben csak hatóságilag limitált árjegyzék mellett szabad húst eladni. Az olesó husnak olesó ára lesz.

— **A kártya áldozata.** Budapestről jelentik: A Városligetben lévő vurstlinak nagy szenzációja van. Ma reggel a saját üzlete mellett lévő kis házikóban halva találták Piek Adolf 56 éves vendéglőt, a mulató város egyik legrégebb lakóját. A halántéka át volt löve Piek Adolfnak s mellette hevert a revolver. Semmi kétség nem volt tehát az iránt, hogy Piek Adolf önkézzel vetett véget az életének. Egyik legrégebb alakja volt Piek Adolf a városligeti vurstlinak. Harminc esztendeje ott élt már. Eleinte csak egy kis bódéja volt, de egyre jobb helyzetbe jutott úgy, hogy mikor a vurstlit a mai helyébe letelepítették, osinos vendéglőt építtetett, a mely jól is ment. Szépen keresett Piek Adolf nyáron át, csak egy baja volt neki, hogy azt a pénzt, a mit egész nyáron át szorgalmas munkával megkeresett, egy hét alatt elkártyázta. Mintegy három hónappal ezelőtt — mint annak idején megirtuk — ribillió támadt a vurstliban. Piek Adolfnak a felesége megőrült, dühöngeni kezdett. Ennek a látása olyan hatással volt az alkohollal átítatott ember lelkére, hogy rajta is kitört az örütség és a mentők mindkettőjüket az angyalföldi tébolydába szállították. Az asszony még ma is ott van mint gyógyíthatatlan elmebeteg, Piek Adolfot azonban nemsokára elbocsátották, mert megnyugodott és kiderült, hogy tulajdonképpen nincs semmi baja. Piek Adolf hazaköltözött a vendéglője mellett lévő kis házába, de már nem volt kedve a munkához. Elhatározta, hogy a vendéglőjét bárbe adja. Ez meg is történt és husvét előtt megkötötte a bérleti szerződést Piek Adolf s 1500 korona előleget vett föl a bérletjéért. Azóta ismét a kártyának adta magát és a pénz egyre fogyott. Most már — amikor az öngyilkosságot elkövette — alig volt háromszáz koronája. Ugy látszik, hogy a szerencsétlen ember félt a nyomorúságtól és ezért követte el az öngyilkosságot. Holtestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Tartalékos főhadnagyi kinevezés.** A király Woricziczky Olivér gróf 7. huszárezredbeli tartalékos hadnagyt, temesmonostori nagybirtokost tartalékos főhadnaggyá nevezte ki.

— **A vízvezeték elzárása.** Zádor Imre gépüzemigazgató a közönség szives tudomására hozza, hogy az alant felsorolt napokon este fél 10 órától reggel 5 óráig a vízszolgáltatás szünetelni fog. És pedig: *április 9-én* Boros Béni-tér, Orezy-utca, Munkácsy-utca és Maros-utcaokban. *április 12-én* József főherceg-ut, Andrássy-tér, Szabadság-tér, Atzél Péter-utca, Vörösmarty-utca, Asztalos Sándor-utca és Boczkó-utca. *április 14-én* Nagyvárad-ut, Pécskai-ut, Vászár-tér, Varjassy József-utca, Kis-utca, Kiss Ernő-utca, Szent László-utca, Karolina-utca, Ferdinánd-utca és Ferenc-téren. *április 16-án* gróf Apponyi Albert-ut, Erzsébet királyné-körút, Tabajdy Károly-utca, Könyök-utca, Petőfi-utca, Eötvös-utca, Simonyi Zoltán-utcaokban és a Vár. Miért is felkérem az érdekelteket, hogy ezen időtartamra elegendő vízzel lássák el magukat.

— **Csatornatisztításra kényszerítik foglyaikat a franciák.** Zürichből jelentik: A párisi Figaro írja: Fontenablauba kétszáz német fogoly érkezett, akiket arra használnak föl, hogy április 5-étől 15-éig a nagy csatornát kitisztítsák. Ez kolosszális munka s ezért a városi tanács minden száz évben csak egyszer szokta elrendelni a csatornatisztítást, ami igen költséges dolog, mert drága műszaki és egészségügyi berendezkedést kíván, azonkívül az életre veszedelmes munkára csak ötszörös nap-számért lehetett munkást kapni. Most ezt a piszkos munkát elvégeztetik a német foglyokkal, akiket a város százezer frankot takarít meg.

— **Házasság.** Grün József tartalékos zászlós az ezüst vitézségi érem tulajdonosa ma kötött házasságot Faragó Ilonkával.

— **Adományok.** A hadbavonult családtagjai részére a következő adományok folytak be a polgármesteri hivatalba: A Tulvilágról tartott előadás jövedeléből (György János dr.) 89 kor. 40 fill., Kapotsy Piroska 25 kor., Herman Gyula ravatalára Prokopecz József 20 kor., Lengyel Testvérek 10 kor., özv. Hammerschlag Lipótné 5 kor., Weil Erzsébet 5 kor., Tóth Péter 6 kor., Előőrösafűzér társulat 50 kor., Mikosovich Iván 9 izben 20 kor., Weil Erzsébet 5 kor., Kara Győző 7 izben 10 kor., Első Magyar Általános Biztosító intézet tisztviselői 23 kor., Petőcz Lászlóné 10 kor., Osztrák Magyar Bank aradi fiókjának személyzete 58 korona.

— **Vér és vas.** (Az Uránia szenzációs aktualitása.) A világot alapjában felforgató, véres küzdelemnek egy új termékét jelentette meg tegnap a színház. Nem aktualitások gyűjteménye ez, semmi sincs benne arról, ami rólunk, vagy ellenségeinkről szólna, mégis háborus darab s ami különös, a távoli vonatkozásokon, egy koholt mesén, egy bájos szerelmi történeten át, erre a nagy háborúra ismerünk benne. Két képzelt ország háborújában játszódik le ez a dráma, de a képzelt országok háborúja közepette igaz életből merített és a mostani háboru folyamán is százszor előforduló szerelmi történet játszódik le. Ma még csak mint aktualitás érdekel bennünket, de irodalmi érték nem érvényesül e háborus drámákban, csak később lesz igazán szép e nagy kor irodalma, amikor már nem harora buzdít, hanem a nagy idők fájó, de felemelő emlékeit fogja a lélek hurjain visszaadni. — „*Es add meg a mi mindennapi kenyerünket*“ legközelebb kerül színre az Urániában.

— **Fűtés papirossal.** Az újságpapírokat 36 óráig vízben áztatjuk, azután gombócformára összenyomjuk és megszáritjuk. A száradás után ez a papíryanag epen olyan jó fűtőanyag, mint a szén. A papírgombócok sem égnak lánggal, hanem mint a szén, izzanak. Különösen jó fűtőanyag az ilyen papíros akkor, ha briksittel keverik. Három papírgombóc és egy darab sajtolt szén állítólág bőven elégséges arra, hogy egy font húst kitűnően megfőzzenek vele. A drága tüzelő anyag mellett sokat megtakarítunk, ha a fűtésnél erre a célra megfelelő olesó hulladék-papírt használunk. Kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az Aradi Közlöny kisbíróságán.

— **Az új ügyvédi nyomtatványok** Kerpelnél.

LEGUJABB.

(Táviróda, cenzurázva.)

Erkezett éjjel fél 4 órakor.

Budapest. A főrendiházat és az országgyűlést egybehívó királyi kézirat meghallgatására a parlament két házát április 19-re ülésre hívták össze.

Berlin. Frigyes Vilmos német trónörökös nejeinek ma délután négy órakor leánygyermek született.

London. Anglia egy amerikai társasággal szerződést kötött az eddig létező legnagyobb tengeralattjáró hajók építésére. A naszádok hossza 200 láb, szélessége 18 láb lesz, a sebessége pedig 25 csomó.

Bécs. Az osztrák Vörös Kereszt-Egylet a pétervári Vörös Kereszt-hez fordult a przemysli foglyokról jelentést kérve. Pétervárról az a válasz érkezett, hogy a foglyok neve most van összegyűjtés alatt. Mihelyt együtt lesz a névsor, továbbíttják, de addig is, azután is a foglyoknak minden segítséget megadnak.

Prága. Tolsztoj Mihály gróf a milowitzi fogolytáborból ma másodszor is megszökött, Jaswil herceggel együtt. A hatóságok nyomozzák.

Konstantinápoly. A török flottabizottság aláírását nyitott az elsüllyedt Medzsidié cirkáló helyett hasonló nevű Dreadnought építésére.

Tatár zászlós az orosz hadseregben.

(A félelmetes magyar roham. — Harminc koronáért külni viz.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 7.

A kárpáti harcokban a honvédek többek között elfogtak egy orosz zászlóst, akinek egy éjjeli rohamban a géppuska golyói széjjelroncsolták a lábát. Ott maradt bönán, tehetetlenül az erdő haván, míg a mi szanitécsink felszedték a már alig élő orosz tisztet. Azután vonatra rakták, mint a többi sebesültet és egy délmagyarországi városba hozták, ahol egy hírlapíró fölkereste az érdekes orosz tisztet.

Küln szobában fekszik itt az egyik sebesült kórházban, csak egy orosz kapitány a szobatársa, aki már régebben sebesült meg. A zászlós bár aktív katona, nem olyan mint a mi aktív zászlósaink, akik még majdnem gyermekek. Harminc-harmincöt évesnek látszik. Nagy, kiálló pofacsontjai vannak, sárga arcára és szeméi bár nem egészen ferdék, mint a kínaiaké — de mégis inkább hasonlatos fekvésben a mongol fajukéhoz, mint a kaukázusi ember szeméhez. Hiányoznak arcáról a kultúremlék kifinomult vonásai és szeméi semmi — semmi intelligenciát nem fejtenek ki. Talán azért van az, hogy harminc-harmincöt éves korában még csak zászlós.

Az oroszokon kívül más nyelvet nem beszél és a kapitány volt közöttünk a tolmács, aki franciául tökéletesen beszél.

Elmondta a zászlós, hogy nőtlen és a tyueni 207 számú gyalogezred aktív katonája. Augusztus óta van a fronton az egész idő alatt a magyar csapatok ellen harcolt.

— Nagyon jó katonák a magyarok — mondja, — csak egy hibájuk van, illetve volt a háboru előtt, tudniillik, hogy nem vigyáztak magukra eléggé. Én voltam a japán háboruban

és és így az előtt a háború előtt is tudtam, hogy mi az a roham, de amit a magyarok csináltak különösen előtte, az maga volt a borzalom. Uram, ha mi olyan rohamokat tudnánk csinálni, mint a magyarok, már régen megnyerték volna a háborút.

A kapitány ehhez hozzátette, hogy most már előrelátóbban, ritkábban, de azért ugyanazzal a tüzzel történnek a mi rohamaink.

Megkértem a kapitányt, kérdezné meg a zászlóst, vajon nem tatár-e?

— Isten őrizzen, — feleli a kapitány — hogy gondol ilyet? Csak nem teszem örökös haragosommá. Igaz ugyan, hogy a zászlós tényleg tatár eredetű, de ezt Oroszországban nem szokták tirtatni és az asszimilálódott tatárok valósággal véres sértésnek veszik még a célzást is, ami tatár voltokra vonatkozik. Csak nem kívánja kérem, hogy megbántsam.

Azután elmondta a kapitány, hogy ismeri a tatárjárás történetét, tudja, hogy a tatárok elpusztították Magyarországot és ahogy ezekről beszélgettünk, a kapitány kiejti ezt a nevet:

— Káhn Batu.

A zászlós az egész beszélgetés alatt hanyatt feküdt az ágyon és nézegette a szoba mennyezetét és amikor ezt a nevet meghallotta gyorsan felénk fordította a fejét. Szemébe valami zavart kíváncsiság csillogott, talán a harag fénye is és azután mindig oda figyelt.

Szinte rosszul esett az a gondolat, hogy talán megbántottam ezt a beteg katonát és hamarjában nem tudtam más módját találni a megbékítésének, minthogy megkérdeztem a kapitánnyal, hogy nincsenek-e most fájdalmai? Hogy érzi magát?

A kapitány odafordult hozzám és tolmácsolta a kérésemet, mire a zászlós beszélni kezdett és valami három percig egyfolytában beszélt.

— No — gondoltam — ez most megmondja a véleményét alaposan és azon gondolkodtam, hogy milyen formában fogok bocsánatot kérni tőle, ha megbántottam volna.

Amikor elhallgatott, kíváncsian kérdeztem meg a kapitányt, hogy mit mondott:

— Azt mondja, hogy most elég jól érzi magát, fájdalmai nincsenek és egyben kérdezteti, hogy mennyi kölni vizet lehet kapni harminc koronáért?

Nagyon megnyugodtam a kapitány válaszában és csak az fájt, hogy erre a kérdésre nem tudtam válaszolni. Mikor vettem én harminc koronáért kölni vizet.

— Kínai kereskedő Sanghaj utcáján a Yes porcellánpudert kínálta.

Yes puder 3.— korona.
Yes krém 3.— korona.
Yes szappan 1.60 korona.

8771

Amerikai gyártmány!

Magyarországi főraktár: Erényi Béla Diana-gyógytára Budapest, Károly-körút 5.

Mindenütt kapható!

NEMZETI SZÍNHÁZ

Csütörtök, 1915. évi április 8-án:

B) Béret.

B) Béret.

Berki Lili vendégfelleléptével:

A moztündér.

Operette.

Kezdete este 7/8 órakor.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

Kossuth- és Varjassy József-utcák sarkán lévő nagy

saroküzlethelyiség,

12 méter hosszú souterrain helyiség, lakás és mellékhelyiségekkel 1247

május 1-től kiadó.

Minden üzleti célra alkalmas. Bővebbet a Dózsa-kenyérgyárban. Telefon 857.

**Gépészkovács és
bognármester
kerestetik**

éves szerződötetésre
Györgyszállási gazdaságban, Temesfüves (Temesmegye.)

127

Kalmár József
villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözőkódok figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

villanyos csillárokat, villanyos főzőedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindenemű villanyos cikkeket.

* Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

APOLLO

SZÍNHÁZ.

8., 9. és 10-én, csütörtök,
péntek, szombat

A fekete álom

artista történet 3 felvonásban. Irta: Urbán Gad.

Főszerepben:

Asta Nielsen

és

W. Psylander.

Kaland a háremben
vigjáték 3 felvonásban.

Főszerepben:

25

Ritta Sachetto.

Az előadások pontban 5, 7 és 9 órakor kezdődnek és nem folytatólagosak.

Figyelem!

Legjobb óvszer járványos betegségek ellen, mint Typhusz, kolera stb.

a természetes

Krondorfi savanyuviz

üdit, frissit, gyógyit.

Bor, pezsgőhöz legjobban alkalmas. 617

A legjobb minőségű bor és csemege faju, dus gyökerzetű

szőlő-oltvány

valamint szőlők pótlásához alkalmas

gyökeres Riparia Portalis szőlővessző minden mennyiségben kapható 1089

Winkler József

oltványtermelőnél

Arad, Batthyány-u. 11. sz.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás

ellen megbízható és legjobb hatású szer a

Tussinal-cukor

Ara 70 fillér.

Tussinal-tea

Ara 50 fillér.

A mértéktelen dohányzás-szenvedély

legbiztosabb, legegészségesebb és legkellemesebb ellenszere a

Menthol - cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosszú időre elég: 1 korona.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget deszinficiálja, utóíze igen kellemes. Ara egy porcellán-szelencének 60 fillér.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedüli ilyen szer, a világhírű „Tegerit“ korpákenőcs.

Ara egy tégelynek 2 korona.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Valódi brünni szövetek

az 1915 évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes férőruhához (kötény, nadrág és mellény) elegendő, csak 1 szelvény 8 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényi tekercs csatlakozáshoz 20.-kor. ért. szilárd felhőszövetet, tartásalódnak, súlykam-garant, női kosztárszöveteket stb. gyári árszám kiadó, mely megbízható és szilárd sz. mindenütt ismert postógyári raktár:

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, amelyekkel a magánvessző áras, ha szövetszükségletű közvetlen Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piacra rendel meg, igen jelentősök. Az árak, az idejekorán kiküldésű anyagbavarási által - átgondolva válasszák meg a legelőnyösebbet - kivétel nélkül. Mindegyik, egyenes kinyitáshoz, utó- a legelőnyösebb rendeltetésű, teljes mértékű áras.

8861

Legfinomabb

Petroleum

Str. 72 fillér.

1011

Braun N. A.

festékraktárában

Arad, Boros Beni-tér 7.

Egészséges válogatott

BURGGONYA

waggontételekben kapható

1282

ROTH JÓZSEF ARAD.

Apró hirdetések.

ÜZLETEK.

Jómeneteli hentesület
berendezéssel, bevonulás miatt,
azonnal kiadó. Bővebbet Tökölly
Imre. 5., Földesnél. 1293

ALKALMAZÁST KERES.

Könyvelő

ki az irodai munkákban gyakorlattal bír, alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 1290

Főgépész

vagy jobb gépész állást keres teljesen szakképzett 48 éves hadmentes gépész, ki az összes gépfélékhez szükséges képzéssel rendelkezik. Szíves megkeresést Szemes István Battonya I. ker. 382. szám. 1286

Egy 38 éves

20 évi gyakorlattal bíró hadmentes utazó, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1278

Gyermektelen

házas pár házfelügyelőnek ajánkozik. Cím a kiadóhivatalban. 1275

ALKALMAZÁST NYER.

Nagykereskedésem

Irodájába komoly gyakornokot keresek. Kimerítő, írásbeli ajánlatokat bizonyítványmásokkal ellátva „Török 10” jellege alatt e lap kiadóhivatalába kérek. 1287

Fűszernagykereskedésbe

idősebb teljesen szakképzett segéd keresetetik azonnali belépésre. Csakis jobb munkaadók jelentkezzenek Pollák József cégnél Aradon. 1192

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó lakás.

Gyár-u. 21. sz. alatt 8 szobás lakás mellékhelyiségekkel és nagy virágos kerttel azonnal ócsón kiadó. Bővebbet Cukor László fatereskedőnél. Telefon 818. 1289

3 szobás

szép földszintes lakás minden hozzátartozóval azonnalra kiadó Munkácsy-utca 4. 1225

Kellemes

utcai butorozott szoba előszobával kiadó Rákóczi-utca 5., I. em., ajtó 6. 1295

Kiadó

Asztalos S.-u. 2-8. sz. alatt 2 utcai, 1 udvari, hálófülke és fürdőszobából álló II. emeleti lakás a szükséges mellékhelyiségekkel, azonnalra, vagy 1915. május 1-re. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Kiadó

Andrássy-tér 25. sz. alatt (Neuman palota) egy II. emeleti 5 szobás utcai lakás. Bővebbet Neuman Testvérek irodájában. 1265

Kiadó

Andrássy-tér 25. sz. alatt (Neuman palota) egy I. emeleti 8 szobás utcai lakás. Bővebbet Neuman Testvérek irodájában. 1265

2 szobás

udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadók. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Katonatiszt

egyenruha, művészi kivitelű eredeti olaj festmények, jutányosan eladók. Cím a kiadóhivatalban. 1268

Friss nyírségi rózsaburgonya
kapható Erzsébet-utca 9/b. 1292

Uri szobaberendezés

megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 1294

Náder Gyula és Fia

késműves és villanszerelési irodája Weitsner János-u. 11. Mindennemű javítások és felszerelések, hajnyíró-gépek és borotvák korszerűsége legpontosabban eszközölköttek. 148

Nemesfűz

dugványok, málna, ribizke, pöszméte tővek és bokrok, díszcserjék és fák, rózsák, gyümölcsfák, utcai sorfák és mindenféle falkolai termékek jutányos árban beszerezhetők: szatmári Szabó István falkolájából Pankota. Arjegyzék ingyen. 807

Eladó

strájkocsi, parasztkocsi, 4 és 2 ke-rekű kékocsi Fácán-utca 8. sz. alatt. 1212

Valódi nyiri

vetni való prima, sima rózsaburgonya kapható nagyban és kicsinyben Rubinstein Mórnál Aradon (Minorita-palota.) 1268

Veszek

uraktól levett férfiruhát, téli kabátot, városi és utazói bundát a legmagasabb áron. Mindennemű használt butort veszek. Bleier Ignácz, Szent-Pál-u. 12. 589

Papírszalvéta

1000 db. 5 koronáért kapható Pichler Sándor papirkereskedésében, Szabadság-tér. 781

Eladó

legjobb karban lévő garderoleszekrény és elegáns salon garnitúra. Megtekinthető Salacz-utca 4. I. emelet 2-4 délutáni órákban. 1279

Nagyobb mennyiségű

jó állapotban lévő pálinkásbordók jutányos ártól eladók. Cím a kiadóban. 1272

Szőlőkötöző

nemes fűzessző nagy mennyiségben kapható Siefanutz János plébánosnál, Mondorlakon. 1274

Gyökerező riparia

1-2 éves, pótlásra igen alkalmas, eladó Háromy gazdaságnál, Deák Ferenc-u. 8. 929

KÜLÖNFÉLE.

Mozihoz társat keresek,

teljesen modern berendezéssel rendelkezem. Cím a kiadóhivatalban. 1296

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 8861

Koch Dániel

Arad Deák Ferenc-utca 42 sz.
8294—1915.

Hirdetmény.

A m. kir. Ministerium 1111/915. szám alatti rendeletével a korpának forgalomba bocsátására és a korpáért követelhető legmagasabb árra vonatkozólag a következő intézkedést tette:

1. §. Minden malomvállalat a jelen rendelet életbelépése után végzett mindennemű őrlésből származó összes buza-, rozs-, árpa- és tengeri-korpát ideértve az említett gabonaneműek minden egyéb őrlési hulladékát (konkoly stb.) is forgalomba bocsátani az alább megállapított legmagasabb áron és a földművelésügyi miniszter által kiadandó rendeletnek megfelelően köteles. Az előbbi bekezdésben említett korpáért követelhető legmagasabb ár: 1. buza-, rozs- és árpa-korpánál 17 korona, 2. tengeri-korpánál 10 korona. Ez az ár magában foglalja a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is és azt méterméssáncként (100 kg.) tiszta súlyra, csak nélkül kell érteni.

2. §. A katonai célokra végzett őrlésekből származó korpára ez a rendelet nem vonatkozik.

3. §. Aki a jelen rendelet megszegi, két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

4. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra terjed ki. Arad, 1915. április hó 8.

A városi tanács.

Lucerna- földet

első kaszálásra
bérbevennénk.

Ajánlatok kisszent-
miklósi lókorház pa-
ranesnoksághoz kül-
dendők. 1291

Nyomtatványok

csinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t. nyomdájában.

7987—1915.

Hirdetmény.

Arad szabad királyi város közönsége kezelése alatt álló különböző alapok 1913—1914. évi zárszámadásait és azok mellékleteit 1915. évi április hó 8-tól számított 15 napra a városi számvevőség hivatalos helyiségében közszemlélre kitettük.

Erről a város közönségét azaz értesítjük, hogy jogában áll ezen zárszámadások adatai ellen esetleges észrevételeit az 1886. évi XXI. t. cz. 17. §. értelmében megtenni, illetve a polgármester úrnál benyújtani.

Arad, 1915. évi április hó 6-án.
A városi tanács.

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz,
vagy becsereji; ugyazintén
régiségeket vesz és elad

693

Losonczy Lajos

órás és ékszerész üzlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 964.

8294—1915.

Hirdetmény.

A m. kir. ministerium 1112/915. számú rendeletével a korpa készleteknek a bejelentését a következő módon rendelte el:

1. §. Minden malomvállalat köteles takarmánylisztből és őrlési hulladékból (konkoly stb.) 1915. évi április hó 1-napján meglévő készletét a kereskedelemügyi miniszternek legkésőbb 1915. évi április hó 8 napjáig bejáról bejelenteni. E kötelezettség nem terjed ki az oly vállalatokra, amelyek őrléményt bérért, vagy a gabonanemű bizonyos hányadáért kizárólag az őrlő felnek házi szükségletére állítatják elő és őrlémény eladásra, vagy gabonaneművel való kicserélés céljaira egyáltalában nem őrlenek.

2. §. A bejelentésben a takarmányliszt, korpa és őrlési hulladék mennyiségét gabonaneműként és a buza-, rozs- és árpakorpa tekintetében külön ki kell tüntetni azt a mennyiséget, amelyet a malomvállalatnak e részben létrejött megállapodások értelmében az egyes gazdáknak kedvezményes áron köteles átengedni. Ha a malomvállalatnak olyan korpakészlete van, amelyre a katonai igazgatás rendelkezik, ezt is külön kell tüntetni.

3. §. Aki a jelen rendelet megszegi, két hónapig terjedhető elzárással és ha száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

4. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Arad, 1915. évi április hó 8.
A városi tanács.